

ЗВЯЗДА

25 СТУДЗЕНЯ 2012 г.
СЕРАДА
№ 1730
(2115)

Кошт 800 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА І ДЗМІТРЫЙ МЯДЗВЕДЗЕЎ АБМЕРКАВАЛІ ПЕРСПЕКТЫВЫ БЕЛАРУСКА-РАСІЙСКАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка знаходзіцца з рабочым візітам у Расійскай Федэрацыі. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

У Краснай Паляне 23 студзеня адбылася сустрэча Аляксандра Лукашэнкі з Прэзідэнтам Расійскай Федэрацыі Дзмітрыем Мядзведзевым.

У ходзе гутаркі абмеркаваны пытанні беларуска-расійскага супрацоўніцтва, у тым ліку двухбаковых гандлёва-эканамічных адносін, умацавання Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі, развіцця ўзаемадзеяння ў рамках Адзінай эканамічнай прасторы, сумеснага разважання на сучасныя выклікі і пагрозы, а таксама іншая актуальная праблема дыпламатычнага і міжнароднага парадку дня.

Прэзідэнт Беларусі асабліва адзначыў, што даверны дыялог, які ўстанавіў паміж кіраўніцтвам дзвюх краін, садзейнічаў вырашэнню ў канцы 2011 года шэрагу важнейшых пытанняў двухбаковага супрацоўніцтва, у тым ліку ў сферы энергетыкі. Беларускі бок гатовы да падтрыманні і развіцця дзясяткуга ўзруоно канструктыўнага дыялога, накіраванага на рэалізацыю знакавых для дзвюх краін дамоўленасцяў на вышэйшым узроўні.

У час візіту запланаваны сустрэчы Прэзідэнта Беларусі з прадстаўнікамі палітычных і дзелавых колаў Расійскай Федэрацыі.

Аляксандр Лукашэнка сумесіць сваё знаходжанне ў Сочы з кароткатэрміновым водпускам.

ШЫРОКАЮ ДАРОГАЮ

НА ШЛЯХУ БЕЛАРУСКА-ІНДЫЙСКАГА СУПРАЦОЎНІЦТВА ТОЛЬКІ АДЗІН БАР'ЕР — НЕДАХОП ІНФАРМАЦЫІ

Традыцыйныя сферы супрацоўніцтва Беларусі ды Індыі — фармацэўтыка і ІТ (інфармацыйныя тэхналогіі). Нядаўна ў айчынным Парку высокіх тэхналогій пры падтрымцы індыйскай кампаніі CDAC быў адкрыты вучэбны цэнтр. «Падрыхтавана ўжо больш за 700 трэнеруў і прафесіяналаў у галіне перадавых інфармацыйных тэхналогій», — зазначае пасол Індыі ў Беларусі Манодж Кумар Бхарці. Ён чакае, што супрацоўніцтва з кампаніяй CDAC у найбліжэйшы час будзе ўмацоўвацца. З'яўляюцца прыкметнымі таксама сумесныя праекты ў галіне энергетыкі. Абсталюванне для будаўніцтва гродзенскай ЦЭЦ-2, напрыклад, пастаўляла менавіта індыйская кампанія. «Пад гэты праект індыйскі ўрад адкрыў крэдытную лінію на 56 млн долараў ЗША», — праінфармаваў спадар Бхарці. Кіраўнік дыпламатычнай місіі бачыць перспектыву ў супрацоўніцтве дзвюх краін у перапрацоўцы сельскагаспадарчай прадукцыі, малочнай прамысловасці.

Хочь Беларусь і Індыя традыцыйна мелі блізкае сяброўскае адносіны, у цяперашні час, я лічу, двухбаковыя стасункі могуць пачаць рух па больш шырокай дарозе, — перакананы дыпламат. — У нас ёсць амаль усе механізмы супрацоўніцтва для больш хуткага і глыбокага развіцця адносін ва ўсіх сферах, асабліва ў эканоміцы. Індыйскія кампаніі, якія дагэтуль лічылі Беларусь малым рынкам, цяпер могуць атрымаць велізарную выгаду ад Миттнага саюза, які дае выхад на рынак у 170 млн чалавек, акцэнтэ пасол. Адзінай перашкодай да таго, каб цесныя адносіны перараслі ва ўстойлівае эканамічнае супрацоўніцтва, застаецца, на яго думку, недахоп інфармацыі ў бакоў адзін пра аднаго.

Індыя, буйны спажывальнік беларускіх калійных угнаенняў, ужо выказала гатоўнасць набыць акцыі «Беларуськалія». Сумы і маштабы патэнцыйнай здзелкі не ўдакладняюцца. «Гэта будзе залежаць таксама і ад таго, якую колькасць акцый гатовы прапанаваць беларускі ўрад», — адзначае кіраўнік індыйскай дымісіі. Перамовы, як паведаміў пасол, працягваюцца, расшнэе пакуль не прынятае: «Індыя выказала сваю гатоўнасць і свой інтарэс да набыцця акцый «Беларуськалія». Цяпер справа за ўрадам Беларусі — ці выкажуць яны жаданне».

Калійны гігант — не адзіны аб'ект інтарэсу для індыйскіх інвестыцый. Манодж Кумар Бхарці назірае тут вялікі патэнцыял для ўкладанняў: «Я наведваў мнства прадпрыемстваў, якія маюць патрэбу ў мадэрнізацыі. Індыя тут можа быць карыснай». Аднак ад згадвання канкрэтных сум і прадпрыемстваў устрымліваецца: інвеставаць, маўляў, будучы прадстаўнічым прыватнага сектара, а не ўрад, і ўсё залежыць ад іх інтарэсу. Кіраўнік дыпламатычнага прадстаўніцтва акцэнтэ, што менавіта прыватны капітал стаў у Індыі рухавіком прамысловага развіцця і менавіта прыватны капітал мае досвед і сродкі для інвеставання за мяжой.

Дзвухбаковыя адносіны заўжды грунтоўна наладжаны на эканоміцы, але культурнаму супрацоўніцтву надаецца не менш увагі. Спідар Бхарці прапанава стварыць індыйскі культурны цэнтр у Мінску. Ён плануе таксама арганізаваць візіты індыйскіх кінапрадзюсараў і рэжысёраў у Беларусь. Кіраўнік дыпламатычнай місіі мяркуе, што такія захады дапамогуць павялічыць паток індыйскіх турыстаў у Беларусь, які сёння, траба прызнаць, не надта вялікі. Адной з ключавых прычын пасол лічыць зноў жа недахоп інфармацыі ў абодвух бакоў. Таму запоўніць наярныя прабелы — зараз асноўная задача.

Святлана Гедроіц, Аліна Мазнікава і Юлія Матач (на фотаздымку) — студэнткі-пачаткіўніцы Беларускага нацыянальнага тэхнічнага ўніверсітэта, будучыя менеджары-эканамісты. Наперадзе ў іх пераддипломная практыка, дзяржаўныя іспыты і абарона дыплама. Няхай святая Тацяна — нябесная заступніца студэнцтва — дапамаге ім у дасягненні жаданай мары.

МЕСЦА Ў СТУДЭНЦКІМ ІНТЭРНАЦЕ МАЮЦЬ ДЗВЕ ТРЭЦІ З ТЫХ, ХТО МАЕ ПАТРЭБУ

Паводле звестак Белстата, больш як палова ўсіх студэнтаў (53%) навуваюцца ў сталічных ВНУ. Кожны трэці студэнт — за кошт сродкаў бюджэту, 64% ўсіх студэнтаў самі аплачваюць навучанне, і толькі 2% навуваюцца за кошт сродкаў арганізацыі. У дзяржаўных ВНУ на бюджэтнай аснове навучаецца каля 40% студэнтаў гэтых устаноў, адпаведна 60% атрымліваюць вышэйшую адукацыю за ўласныя сродкі. Студэнты дзённай формы навування атрымліваюць стыпендыю, карыстаюцца правам кампенсацыі за праезд на транспарце, могуць прэтэндаваць на месца ў студэнцкім інтэрнаце.

На пачатку бягучага навуцальнага года стыпендыю атрымліваў кожны другі студэнт. З 1 студзеня 2012 года памеры вучэбных стыпендыяў студэнтам ВНУ складаюць у залежнасці ад паспяховасці ад 376 да 601,6 тысячы рублёў. Больш за палову студэнтаў (56%) дзённай формы навування — ішагароднія. На пачатку бягучага года ў студэнцкіх інтэрнатах пражываў каля 82 тысяч студэнтаў дзённай формы навування, або дзве трэці ад тых, хто мае патрэбу.

Большасць беларускіх студэнтаў (82%) — маладыя людзі ва ўзросце ад 17 да 24 гадоў. Колькасць дзятчат у студэнцкім асяроддзі пераважае (59%). Колькасць замежных грамадзян сярод студэнтаў беларускіх ВНУ перавышае 11 тысяч чалавек.

У 2010 годзе па колькасці студэнтаў у разліку на 10 тысяч насельніцтва (467 чалавек) Беларусь сярод краін СНД саступала толькі Расіі (493 чалавек), але ў той жа час апырджвала такія развіцці дзяржавы, як Нарвегія (454 чалавек), Аўстрыя (368 чалавек), Японія (306 чалавек), Італія (334 чалавек) і Германія (298 чалавек).

Надзея НІКАЛАЕВА.

Быць ці не быць падсобным гаспадаркам

Зямлі пачынаецца калі не ўсё, то многае. Кожны вясковец — хоча ён таго ці не — на ёй стаіць, яе апрацоўвае, з яе жыве. Жыве не так багата, як хацелася б. Таму менавіта на дзяржаве ляжыць асабліва адказнасць за тое, каб, вобразна кажучы, вярнуць вёсцы даўгі.

Жыхар г. Узда Уладзімір Міхед апрацоўвае прысядзібны ўчастак.

Ні для каго не сакрэт, што сёння ўласны падсобны гаспадаркі з'яўляюцца суўвёзнай падмогай для кожнай сям'і ў вырашэнні матэрыяльных праблем. З цяжкасцю ўяўляецца, як вясковыя жыхары могуць бегашу к раму па цыбулку, моркву ці бульбу. Уласныя гаспадарка арганічна «ўплучаюць» у сямейны побыт, яна — стрыжань вёскі, аснова яе ўкладу, які фарміраваўся стагоддзямі. Але сялянская праца не можа бяскоўна быць Сізіфавай: калі ты ўвесь час штурхаеш камень угоры, а ён усё роўна коціцца назад. Яна павінна ўзнагароджвацца вынікамі і вырочкай... Калі гэты важны складнік вясковага жыцця не будзе падтрымлівацца на дзяржаўным узроўні і на ўзроўні мясцовай улады, калі ў людзей не будзе магчымасці атрымаць кармы, месцы для выпасу, сенажаці — падсобныя гаспадаркі прыйдуць у заняпад.

Трымаць ці не трымаць гаспадарку — справа добраахвотная, тут ніякіх прымусоўвых захадаў быць не павінна. Але неабходна стварыць чалавеку такія ўмовы для жыцця і працы, каб ён сам захацеў абзавесціся чымсьці, акрамя дома.

Працяг тэмы на **СТАР. 2**

БЕЛАРУСКІМ СТУДЭНТАМ, БЕЗ ПЕРАБОЛЬШАННЯ, МОЖНА ПАШАНЦАВАЛА: У ІХ ЁСЦЬ ДВА ДНІ СТУДЭНТА. АДЗІН, АФІЦЫЙНЫ, АДЗНАЧАЮЦА ШТОГОД 17 ЛІСТАПАДА. АЛЕ ЁСЦЬ ЯШЧЭ І НЕАФІЦЫЙНЫ СВЯТА — ТАЦЫЯНІН ДЗЕНЬ, НЕ МЕНШ ЛЮБІМАЯ ПАДСТАВА АД ДУШЫ ПАВЕСЯЛІЦА І ПАВІНШАВАЦЬ АДЗІН АДНАГО. ТЫМ БОЛЬШ ШТО ЗІМОВАЯ СЕСІЯ ўжо завершана... І на ўрад ці хтосьці з моладзі звязвае гэты дзень з заснаваннем Маскоўскага ўніверсітэта. Затое ўсе студэнты ведаюць, што святая Тацяна з'яўляецца апякункай студэнцтва. У Беларусі Тацянін дзень будзе святкаваць сёлета больш як 450 тысяч студэнтаў 55 ВНУ. 96 тысяч студэнтаў-першакўрсніцаў адзначаць свята ўпершыню.

Працоўныя пенсіі павялічацца на 24%

Працоўныя пенсіі ў лютым у выніку пера-разліку павялічацца ў сярэднім на 24%. Гэта павышэнне адночыю на сабе звыш 2,4 млн чалавек. Сярэдні памер працоўнай пенсіі па ўзросце складзе прыблізна 1 млн 252 тыс. руб.

Як заявіла намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Вялічана Каралёва, у адпаведнасці з указам № 35 ад 16 студзеня 2012 года «Аб павышэнні пенсій», перааралі працоўных пенсій у сувязі з ростам сярэдняй заробатнай платы работнікаў у рэспубліцы ў 2012 годзе будучы акумуляцыя што-картальна. Што тычыцца першага пераараліку, то ён будзе праведзены 31 лютага, зыходзячы з сярэдняй заробатнай платы работнікаў у рэспубліцы за ІV квартал 2011 года (па звестках Нацстата, яна склала 2 млн. 543 тыс. руб.).

З 1 лютага таксама адбудзецца чарговы пера-разлік мінімальна працоўных і сацыяльных пенсій, надбавак і павышэнняў да пенсій у сувязі са змяненнем бюджэту прахытаннага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва (БПМ).

Святлана БУСЬКО.

ПРА ЛЬГОТЫ, АПЯКУНСТВА І САЦЫЯЛЬНЫЯ ПАСЛУГІ...

Мы атрымалі ліст ад свайго палітычнага падліска А.М. Белага з пас. Крупскі Крупскага р-на, у якім ён просіць патлумачыць яму некаторыя пытанні. У прыватнасці, ён цікавіцца наступным: «У мяне ў вёсцы жыве састарэлы бацька 1930 г.н. і сястра, інвалід з дзяцінства 1-й групы, 1954 г.н. Растлумачце, калі ласка, якія льготы яны маюць? За сястрой замацаваны апекун? Што ўваходзіць у правы і абавязкі апекуна? Што павінен выконваць сабрабнічкі, замацаваны за састарэлым бацькам, якія яго правы і абавязкі?»

Мы звярнуліся ў Камітэт па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Міннаблвыканкама і атрымалі адказ. Думаем, ён будзе цікавы і іншым чытачам, якія знаходзяцца ў падобнай жыццёвай сітуацыі.

Льготы для інвалідаў 1-й групы

У адпаведнасці з Законам РБ «Аб дзяржаўных сацыяльных льготых, правах і гарантыях для асобных катэгорыяў грамадзян», інваліды 1-й групы (акрамя асоб, інваліднасць якіх наступіла ў выніку супрацьпраўных дзеянняў або па прычыне алкагольнага, наркатычнага, тасічнага ап'янення, членашкіднасці) маюць права на: — бясплатны выраз і рамонт зубных пратэзаў (за выключэннем пратэзаў з каштоўных металаў, металакерылітаў, металакерамікі і фарфору, а таксама нанясення пакрыцця з нітрыд-тытану) у дзяржаўных аховы здароўя ў месцы жыхарства, а таксама права на забеспячэнне іншымі тэхнічнымі сродкамі сацыяльнай рэабілітацыі ў адпаведнасці з Дзяржаўным рэестрам тэхнічных сродкаў сацыяльнай рэабілітацыі; — бясплатны праезд на ўсіх відах гарадскога пасажырскага транспарту (акрамя такога) незалежна ад месца жыхарства, а тым, хто пражывае ў сельскай мясцовасці — таксама на аўтамабільным транспарце агульнага карыстання рэгулярных міжгародніх зносінаў у межах адміністрацыйнага раёна па месцы жыхарства; — бясплатны праезд на чыгуначным, водным і аўтамабільным пасажырскім транспарце агульнага карыстання рэгулярных прыгародных зносінаў (акрамя таксі). Льготы па праездзе таксама надастаўляюцца асобе, якая суправаджае інваліда 1-й групы.

Непрацоўчыя інваліды 1-й групы маюць права на першачарговае бясплатнае санаторна-курортнае лячэнне або аздараўленне (не больш за адзін раз на два гады). Пры неабходнасці суправаджаюць інваліда (пацверджанай заключэннем УКК) асоба, якая яго суправаджае, забеспячваюцца пуцьўкай на санаторна-курортнае лячэнне або аздараўленне бясплатна (без лячэння).

РОЗГАЛАС

У СТАЛІЦЫ З'ЯВІЛАСЯ ПЕРШАЯ СНЕГАПЛАВІЛЬНАЯ МАШЫНА

Устаноўку прывезлі з Польшчы. Праўда, пакуль у арэнду і толькі на месяц. Яна можа «знішчыць» 60 тон снегу за адну гадзіну. Набыць снегаплавільную машыну для сталіцы абцяжыць у наступным годзе.

Неабходнасць плавіць прыбраны з вуліц снег, а не везці яго за горад, існуе ў Мінску даўно.

— Самазвалы, якія штогод вывозяць з горада снег, разбіваюць дарогі, забруджваюць паветра выхлопамі. Снежныя звалкі, якія атрымоўваюцца за зіму — таксама рэч не надта прыемная, — адзначае дырэктар УП «Рэмаўтадар» Партызанскага раёна Алег Новікаў. Менавіта на базе гэтага прадпрыемства з 1 лютага пачне працаваць снегаплавільная машына.

Утылізаваць снег такім чынам выгадна як з экалагічнага пункту гледжання, так і з эканамічнага. Чаму ж тады ўстаноўку ўзялі толькі ў арэнду, а не набылі ў пастаяннае карыстанне? — Кантракт па яе набыцці мы пачалі займацца яшчэ восенню. Але першы зімовы месяц снегам не парадаваў, таму прыйшлося засумнавацца ў неабходнасці купляць машыну сёлета. Рэалізацыя гэтага кантракта адкладзена да наступнага года, — паведаміў Алег Новікаў.

Між тым, у прадпрыемстве «Гармаўтадар» Мінгарвыканкама адзначаюць, што для перапрацоўкі ўсяго снегу, які вывозіцца з мінскіх вуліц, для кожнага са сталічных раёнаў патрэбна набыць мінімум дзве снегаплавільныя машыны.

БЕЛАРУСАМ НЕ ПРЫВЫКАЕ ПАПАРАЦЬ ШУКАЦЬ

Толькі на гэты раз нагода аказалася не вельмі прыемнай: раслін, якім пагражае знікненне на тэрыторыі нашай краіны, стала больш. Спіс, зацверджаны Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя ў 2004 годзе, папоўнілі 6 відаў грыбоў і 13 відаў раслін.

— Некаторыя з іх упершыню знойдзены на тэрыторыі Беларусі. Гэта разнавіднасці папараці: шматраднік Браўна, шматраднік шыпаваты, касцянец чорны. Апошні, напрыклад, сустракаецца ў Карпатах, Міжземнамор'і, на Каўказе і Цянь-Шані, — расказала галоўны спецыяліст аддзела біялагічнай разнастайнасці Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Ксенія Панцялея.

Акрамя таго, у спіс увайшлі расліны, якія раней лічыліся страчанымі і былі зноў знойдзены толькі нядаўна. І расліны, што падлягаюць ахове ў адпаведнасці з міжнароднымі канвенцыямі, а таксама перавоззяцца са спіса прафілактычнай аховы Чырвонай кнігі.

Ганна ГАРУСЦОВІЧ.

ХАБАР... ПСІХІЯТРАМ

Некаторыя факты хабарніцтва, зафіксаваны на Віцебшчыне, з'яўляюцца памерамі хабару. І тым, каму і за што яго спрабуюць даць.

У прыватнасці, летась у кастрычніку супрацоўнікамі міліцыі быў затрыманы грамадзянін К., які падбухторваў жыхара Віцебска да дачы хабару ў суме 60 тысяч долараў ЗША за вырашэнне пытання аб спыненні крымінальнай справы службовым асобам. І атрымаў аўтамабіль «Мерседэс Бенц ML 350», 2009 года выпуску.

Дырэктар адкрытага акцыянернага таварыства грамадзянін В. за спрыяльнае вырашэнне пытання па водпуску мінеральных угнаенняў атрымаў у якасці хабару будаўнічыя матэрыялы на суму 17,6 мільёна рублёў.

Летась у сакавіку быў затрыманы грамадзянін, які падбухторваў жыхарку Віцебска да дачы хабару ў памеры 10 тысяч долараў ЗША службовым асобам установы аховы здароўя «Віцебская абласная клінічная псіхіятрычная бальніца» — за спрыяльнае вырашэнне пытання аб прызнанні яе сына недзеяздольным. Судом Кастрычніцкага раёна Віцебска грамадзянін асуджаны да двух гадоў абмежавання волі без накіравання ў папраўчую ўстанову адкрытага тыпу і штрафу ў памеры 35 мільёнаў рублёў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

У СЛУЦКУ СПЫНІЛАСЯ МІНІ-ЦЭЦ

Раніцай у Слуцку ў выніку выхаду са строю сеткавай помпы адбылося вымушанае спыненне цэплагазавячэннага абсталявання на Слуцкай міні-ЦЭЦ філіяла «Слуцкія электрычныя сеткі» РУП «Мінскэнерга».

Паводле інфармацыі Мінскага абласнога ўпраўлення МНС, без цэплагазавячэння і гаражнага водазабеспячэння засталіся: Слуцкая цэнтральная раённая бальніца (731 стацыянарныя хворы), аддзяленне для цяжкахворых, парадзік і дзіцяці (50 парадзік, 26 дзеткаў), 13 дзіцячых дашкольных устаноў, 7 школ, 171 прыватны і 22 шматкватэрныя жылля дамы, 10 іншых камунальна-бытавых аб'ектаў. На той момант тэмпература навакольнага асяроддзя складала мінус шэсць градусаў, тэмпература ў памяшканнях адключаных аб'ектаў — не ніжэй за плюс 21 градус (падзенне тэмпературы складала 2-3 градусы ў гадзіну). Цэплагазавячэнне і гарачнае водазабеспячэнне было адноўлена праз 2 гадзіны 15 хвілін пасля здарэння.

Сяргей РАСОЛЬКА.

А ЧАМУ Б НЕ КРАСЦІ?

Кладаўшыцца, аграмон і шафёр СВК «Дварэцкі» (Лунінецкі раён) укралі са склада гаспадаркі 4 тоны чыменю. Збожжа вывез вадзіцель і схаваў у знаёмга. А самае цікавае, што калі на складзе правялі рэвізію, то знайшлі 114 тон няўлічанага збожжа коштам 91 млн рублёў.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

Навіны Беларусі і замежжа ў рэжыме on-line на сайце «Звязда» — www.zviazda.by

Table with exchange rates for various currencies including USD, EUR, and BYR.

ЦІ ВЫГАДНА ЗБІРАЦЬ МАЛАКО?

У Лёзненскім раёне першымі ў краіне прадпрымальнікі пачалі збіраць у насельніцтва малака. І сёння гэтым займаюцца выключна яны

Самы вопытны зборшчык **Аляксандр Нікануў**. Дарэчы, дэпутат сельскага Савета. З ім аўтар гэтых радкоў правёў амаль што цэлы дзень. І на свае вочы ўпэўніўся, што збіраць малака — не такая ўжо лёгкая справа, як можа падацца. Праблем хапае. Напрыклад, з тым жа транспартам для збору малака. Вось і ў той дзень, калі я прыхаў рыхтаваць матэрыял, Аляксандр Філіпавіч ламаў галаву ў пошуках машыны — замест той, што паламалася. Давялося «распрацоўваць» новы часовы маршрут для канкурэнта, каб той пакуль што збіраў «яго» малака. І гэтак далей...

Прадпрымальнікі задаволены

Папрасіў Аляксандра Філіпавіча знаёміць мяне з тымі, хто здае яму малака. Пенсіянер з вёскі Чарнурацкі **Аляксандр Сяргеевіч Мужалёў** — добры гаспадар. Нягледзячы на тое, што выйшаў на пенсію па інваліднасці, трымае тры каровы, каня, свінак. Да выхату на пенсію працаваў начальнікам свінагодоўчага комплексу. Ганарыцца тым, што і яго бацькі, і дзед з бабуйлі трымалі каровы. — Цяпер тры каровы ў мяне. А раней дзве было, — расказвае Аляксандр Сяргеевіч. — Пра нашу гаспадарку «Адамнікі» магу адно сказаць: дапамогі ад яе мала. А мы ж у калгасе працавалі... А вось у суседняй гаспадарцы ўсё надарват: дапамагалі і араць, і касіць, і сена прывезці, бульбу апрацаваць. Добра, конь у мяне свой, кармы прывожу. Касіць наймаем прыватніка. Каняка, вядома, вырачае. За літр малака плаціць каля 2200 рублёў (а дакладней, 2198. — А.П.) плюс даплата — 85 рублёў. Калі б расійскія закупшчыкі да нас у вёску прызджалі, аддаў бы ім. Там разы ў два даражэй...

Аляксандр Сяргеевіч пачаў разам з прадпрымальнікам угодас падліваць, колькі б заплацілі яму за літр малака расіяне. Атрымалася ў эквіваленце на беларускія грошы прыкладна 4 тысячы рублёў. Адазначыў яі станочны факт павелічэнне так званай базавай тлустасці малака ад каровы насельніцтва — цяпер гэта 3,6 працэнта. Адаведна плаціць больш грошай за тую ж тлукасць малака. Суседка пенсіянера **Таліца Івануна Загурская** таксама «малочніца»: у яе дзве каровы. — Я трэці год на пенсіі. Працавала галоўным заатэхнікам у б'юльм калгасе імя Леніна, потым інжынерам па ахове працы. Цяпер — качагар у дзіцячым садку. Крыўдна, што родная гаспадарка не дапамагае нам, «малочнікам». Старшыня кажэ, маўляў, не да вас, — расказвае яна. — Тэхніку наймаю, разлічваюся.

Нялёгія грошы

З кіраўніком прыватнага ўнітарнага прадпрыемства па аказанні паслуг «Нікануў» Аляксандрам Ніканавым гутарылі, як той казаў, урыўкамі. У гэтай размове ўсё ж прагучала праблема, як аказалася, усюга раёна: на чыгуначным пераездзе грузавыя саставы стаяць доўга. У выніку Лёзна падзелена на гэты час на дзве часткі. Добра, што некалькі гадоў таму для пешаходаў пабудавалі пераходны мост. А што машынам рабыць? Той жа, напрыклад, «хуткай» трэба траціць час і паліва на аб'езд.

Сёння на прадпрыемстве «Нікануў» працуюць шафёр, лабарант, бухгалтар і я — дырэктар, — расказвае прадпрымальнік.

— Сёння на прадпрыемстве «Нікануў» працуюць шафёр, лабарант, бухгалтар і я — дырэктар, — расказвае прадпрымальнік. — Збор малака ажыццяўляем на тэрыторыі чатырох сельсаветаў, і больш чым у дваццаці вёсках. Здацьчыка каля 180, у іх 250 каровы. Штодня адна машына праезджа па 170 кіламетраў, а другая — 70. Маленькая зона — «нармальна», выгадна. Цяпер працуе толькі адзін вадзіль, бо малака мала. Малакавозы «ТА3-53» купляў за свае грошы. Адзін — у арганізацыі, другі — у вёскаўскай ўладальніцы. Наймаў людзей, каб завярзілі бочкі і замацавалі на платформах аўто. Распачаў збор, калі кіраўнікі мясцовай улады прапанавалі паспрабаваць. А на адукацыі я настаўнік фізкультуры. Увогуле, першым у краіне пачаў займацца «малочным» бізнэсам.

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

Хроніка апошніх падзей

УЗБРОЕНЬЯ БАЕВІКІ ЗАХАПІЛІ ЕГІПЦКІ КУРОРТ І УЗЯЛІ ЗАЛОЖНІКАЎ

Група узброеных бедуінаў узяла пад свой кантроль курортны комплекс Aqua Sun, размешчаны прыкладна за 30 кіламетраў на паўдзень ад егіпецкага горада Табы. Узяўшы заложнікаў, яны патрабуюць выкуп у памеры чатырох мільянаў егіпецкіх фунтаў (каля 663 тыс. долараў), паведамляе NEWSru Israel.

УЗРОВЕНЬ БЕСПРАЦОЎ І У СВЕЦЕ ГРАІЧАНА ВЫСОКІ І БУДЗЕ РАСЦІ

Шэсцьсот мільянаў працоўных месцаў неабходна стварыць у свеце ў найбліжэйшым дзесяцігоддзі для таго, каб гарантаваць устойлівы эканамічны рост і захаваць сацыяльнае адзінства. Пра гэта гаворыцца ў справаздачы, распуасуджанай Міжнароднай арганізацыяй працы.

ЛІТВА Ў 2012 ГОДЗЕ ДАБ'ЕЦЦА АДПАВЕДНАСЦІ КРЫТЭРЫЯМ ДЛЯ ЎВАХОДЖАННЯ У ЕўРАЗОНУ

Літва імкнецца максімальна наблізіцца да крытэрыяў, згодна з Маастрыцкім дагаворам. Сёння яна ў адпаведнасці з усімі крытэрыямі, акрамя выканавання ўмоў па курсу эўра. Літва імкнецца максімальна наблізіцца да крытэрыяў, згодна з Маастрыцкім дагаворам. Сёння яна ў адпаведнасці з усімі крытэрыямі, акрамя выканавання ўмоў па курсу эўра.

ЗЯМЛІ ДАСЯГНУЎ СТРУМЕНЬ ПРАТОНАЎ, ЯКІ ВЫКЛІЧА НАЙМАЦНІШЫЮ ГЕАМАГНІТНУЮ БУРУ

Навуковцы спадарожніка NASA зарэгістравалі магнуты выліск на Сонцы, які суправаджаўся выкідам каранальнай масы. Выліск будзе зафіксаваны ў мінулы нядзелю. 24 студзеня ў 17:00 Зямлі дасягнуў струмень пратонаў, які выкліча наймацнэйшую геамагнітную буру, перадае агенцтва АР.

ПЕНСІЯНЕРЫ ЗАГІНУЛІ НА ПАЖАРЫ

Прыкладна а палове аўтадары раіцы кіроўца пагнуты, які праводзіў ачыстку аўтадарог ад снегу, заўважыў, што ў вёсцы Іванушка Кармянскага раёна адкрытым полем гарыць жылы дом... На месца здарэння выехалі пажарныя. На той момант перакурылі і дах дома ўжо абрыўліся ўнутр... У хаце пражывала пара суржэцка-пенсіянераў: 70-гадовы гаспадар і яго 74-гадовая жонка. Іх цэлы знайшлі пры разборы канструкцыі дома.

КАЛЕКТЫЎ РЭДАКЦЫІ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА» ВЫКАЗАЕ Шчырыя СПАСАБЫ ДЫРЕКТАРУ ГРОДЗЕНСКАГА ФІЛІАЛА РУП «БЕЛШТАГА» ІВАНУ ІВАНУВІЧУ ПРАТАСЕВІЧУ СВЯЗІ З ПАПАЦАЖУЮЧЫМ ЯГО ГОРАМ — СМЕРЦЮ ЖОНКІ.

Калектыў рэдакцыі газеты «Звязда» выказае шчырыя спасыбы дырэктару Гродзенскага філіала РУП «Белштага» Івану Іванавічу Пратасевічу ў сувязі з папацажучым яго горам — смерцю жонкі.

Сёння на прадпрыемстве «Нікануў» працуюць шафёр, лабарант, бухгалтар і я — дырэктар, — расказвае прадпрымальнік.

— Сёння на прадпрыемстве «Нікануў» працуюць шафёр, лабарант, бухгалтар і я — дырэктар, — расказвае прадпрымальнік. — Збор малака ажыццяўляем на тэрыторыі чатырох сельсаветаў, і больш чым у дваццаці вёсках. Здацьчыка каля 180, у іх 250 каровы. Штодня адна машына праезджа па 170 кіламетраў, а другая — 70. Маленькая зона — «нармальна», выгадна. Цяпер працуе толькі адзін вадзіль, бо малака мала. Малакавозы «ТА3-53» купляў за свае грошы. Адзін — у арганізацыі, другі — у вёскаўскай ўладальніцы. Наймаў людзей, каб завярзілі бочкі і замацавалі на платформах аўто. Распачаў збор, калі кіраўнікі мясцовай улады прапанавалі паспрабаваць. А на адукацыі я настаўнік фізкультуры. Увогуле, першым у краіне пачаў займацца «малочным» бізнэсам.

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

ПРЫСЯДЗІБНАЯ ЗЯМЛЯ: КЛОПАТ АЛЬБО ВЫГАДА?

Дадатковая «капейка» лішняй не бывае

Для Галіны Барэйшы, якая гандлюе сваёй сельгаспрадукцыяй на Цэнтральным рынку ў Гродне, выгада відавочна.

— У той дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад ім, у якасці прылаўка, паставіла столік з таварам: яблычкамі, морквай, буракамі, цыбуляй, капустай. Таварны выгляд — проста чудовы!

— Гэты дзень яна, як звычайна, заехала (сама за рулём) на тэрыторыю рынку, побач з легкавым паставіла «пляжны» парасон і пад

300 настаўнікаў-лагаледаў «завіслі» паміж небам і зямлёй

...і чакаюць, калі Міністэрства адукацыі прызнае іх «сваімі»

К.Д. — Больш як 60 гадоў дзейнасць настаўнікаў-лагаледаў, якія працавалі ва ўстановах аховы здароўя, рэагентаваліся Міністэрствам адукацыі. Гэта цалкам лагічна, бо ўсе мы — і лагаледы, якія працуюць у сістэме адукацыі, і лагаледы, якія працуюць у медыцынскіх установах, маем вышэйшую педагогічную адукацыю, займаемся педагогічнай дзейнасцю і выконваем функцыянальныя абавязкі педагога.

рабoтнікамі. Наша задача — выяўляць праблемныя дзеянні ў сістэме аховы здароўя. Лагаледаў першым, ячэ ў маленстве, выяўляе дзіця з самымі рознымі дэфектамі ў развіцці. Існуе сумесная пастанова двух міністэрстваў (аховы здароўя і адукацыі) аб пераёмнасці ў рабоце: асобы з асаблівацімі псіхфізічнымі развіццямі, што выяўляюцца ў сістэме аховы здароўя, пасля пастаноўкі дыягназу павінны перадавацца ў цэнтры карэкцыйна-развіццёвага навучання і рэабілітацыі. Але цяпер, відаць па ўсім, і Міністэрства адукацыі ад нас адмовілася. Мы фактычна нічыйныя... У Міністэрстве аховы здароўя нам паведамілі, што павінамоцтва па вызначэнні скарачэння працягласці рабочага часу асобным катэгорыям педагогічных работнікаў былі перададзеныя ўрадам Міністэрства адукацыі. І Міністэрства аховы здароўя нічым дапамагчы нам не можа.

Дзіўная сітуацыя склалася ў рэспубліканскай лагаледаўскай службе: настаўнікі-лагаледы, якія працуюць ва ўстановах аховы здароўя і ва ўстановах адукацыі, аказаліся быццам на розных планетах. Для апошніх не змянілася нічога: у іх застаўся і 20-гадзінны працоўны тыдзень, і 56 дзён працоўнага водпуску. А для настаўнікаў-лагаледаў сістэмы аховы здароўя ў верасні мінулага года свет перавярнуўся з ног на галаву, калі яны не знайшлі сябе ў пастанове Міністэрства адукацыі, якая вызначала скарачэнне працягласці рабочага часу асобным катэгорыям педагогічных работнікаў. Спачатку паставіліся да гэтага як да прыкрай недарэчнасці, якую павінны хутка ліквідаваць, аднак, як высветлілася, ніхто не спяшаўся яе выпраўляць. Ці пра лагаледаў сістэмы аховы здароўя ўвогуле забліліся? Таму настаўнікі-лагаледы сталі пісаць у Міністэрства адукацыі, Міністэрства аховы здароўя, Беларускі прафесійны саюз работнікаў аховы здароўя, каб данесці да кіруючых органаў сваю пазіцыю. Завіталі яны і ў «Звязду», каб расказаць, у якіх умовах ім даводзіцца сёння працаваць. Нашы суразмоўцы — галоўны пазаштатны спецыяліст Камітэта аховы здароўя, настаўнік-лагаледаў Клавдзія ДАРОНІНА, настаўнік-лагаледаў Рэспубліканскага клінічнага медыцынскага цэнтру Упраўлення справамі Прэзідэнта Беларусі Алена МАРКОЎСКАЯ і настаўнік-лагаледаў 32-й сталічнай паліклінікі Дыяна СІЛЬЧАНКА.

Фота Марыны БЕЛІКОЎАЙ

«Пра нас проста забліліся, а цяпер ніхто не хоча прызнаваць памылку. Гэта проста нейкі казус. Не можа палова спецыялістаў мець адны ўмовы працы, а другая палова — зусім іншыя...»

вах рэгулявала работу педагогаў, у тым ліку і настаўнікаў-лагаледаў аховы здароўя. Але на нашу педагогічную нагрузку ніхто замахаў не рабіў. І ніхто не праводзіў мяжу паміж лагаледамі ўстаноў адукацыі і аховы здароўя. Аднак пятае, у сувязі з уступленнем у сілу Кодэкса аб адукацыі, пераглядалася ўся нарматыўна-прававая база. І ў верасні з'явілася пастанова Міністэрства адукацыі № 255 «Аб вызначэнні скарачэння працягласці рабочага часу асобным катэгорыям педагогічных работнікаў». Настаўнікі-дэфектолагі (лагаледы) ўсіх устаноў адукацыі і сацыяльнага забеспячэння на падставе гэтага дакумента захавалі права на скарачэнне рабочага часу, а настаўнікі-лагаледы устаноў аховы здароўя чамусьці аказаліся за рамкамі гэтага дакумента. Як мы разумеем, аўтаматычна мы пазбыліся і 56 дзён адпачынку.

віце сабе, што на кансультацыю да нас трапілі дзеці, якія дрэнна разумеюць звароты да іх, дрэнна бачаць, чуюць і ніяк не рагуюць на тое, што вакол іх адбываецца, а бацькі не могуць іх нічым ні зацікавіць, ні супакоіць. У дзіцяці можа быць цэлы «букет» дыягназаў. А лагаледаў трэба ўвайсці з ім у кантакт, вывучыць дакументацыю. Калі прыём адбываецца ў сценах паліклінікі, у нас ёсць магчымасць адрозна паказаць дзіця неўролага, псіхіятру, лор-урачу і іншым спецыялістам. Кансультаванне, складанне індывідуальнага карэкцыйна-кампенсаторнага плана навучання дзіцяці і бацькоў даступным метадам і прыёмам работы ў хатніх умовах, падрыхтоўка да правядзення заняткаў (індывідуальных і групавых), запавяданне дакументацыі і іншыя віды работ праводзяцца па-за асноўным рабочым часам. Хоць і нязручна выхваляцца, але эфектыўнасць работы лагаледаўскай службы ў сістэме аховы здароўя нашым вышэйшая. Мы займаемся і кансультацыйна-навукальнымі, і індывідуальнымі, і групавымі заняткамі. А яшчэ выконваем прафілактычную работу, якая заключаецца ў масавым перыядычным аглядзе ўсіх дзяцей дашкольнага ўзросту ў пэўныя ўзроставыя тэрміны, прычым таксама ў прысутнасці бацькоў. Фактычна мы займаемся адукацыяй бацькоў.

папалова стайкі, хоць у сапраўднасці іх працоўны дзень не скарачаў, як не скарачаў пералік функцыянальных абавязкаў і не зменшалася колькасць пацыентаў. Яны выконваюць той жа аб'ём працы, але п'яццаць ім за яе цяпер удвая менш. Ёсць рэальная пагроза, што, калі нічога не зменіцца, то спецыялісты пачнуць масава звальняцца. Між іншым, у дамах дзіцяці за мізэрныя грошы працуюць сапраўдныя «жамчужыны» людзі, цалкам аддадныя дзецям і сваёй прафесіі, які правіла, пенсійнага ўзросту. Хто прыйдзе ім на змену? Моладзь такая работа можа не зацікавіць... — А наколькі шматліка лагаледаўскай службы ў сістэме аховы здароўя? К.Д. — Ва ўстановах аховы здароўя працуюць крыху больш за 300 настаўнікаў-лагаледаў, якія ўсе маюць педагогічную кваліфікацыю і спецыяльнае адукацыйнае вышэйшага спецыяльнага ўзроўня. А катэгорыі і рэгулярна павышаюць сваю кваліфікацыю ў Акадэміі паслядыпломнага адукацыйнага педагога. Нашы спецыялісты працуюць у дзіцячых і дарослых паліклініках, у стацыянарах, рэабілітацыйных аддзяленнях і цэнтрах. Таму сістэма аховы здароўя зацікаўленая ў дзейнасці ў яе базе лагаледаўскай службы. Мы — штурчаны спецыялісты. А медыцынскае ўстанова з'яўляецца як раз тым месцам, дзе праблемы нашых пацыентаў могуць быць вырашаны комплексна.

палова стайкі, хоць у сапраўднасці іх працоўны дзень не скарачаў, як не скарачаў пералік функцыянальных абавязкаў і не зменшалася колькасць пацыентаў. Яны выконваюць той жа аб'ём працы, але п'яццаць ім за яе цяпер удвая менш. Ёсць рэальная пагроза, што, калі нічога не зменіцца, то спецыялісты пачнуць масава звальняцца. Між іншым, у дамах дзіцяці за мізэрныя грошы працуюць сапраўдныя «жамчужыны» людзі, цалкам аддадныя дзецям і сваёй прафесіі, які правіла, пенсійнага ўзросту. Хто прыйдзе ім на змену? Моладзь такая работа можа не зацікавіць... — А наколькі шматліка лагаледаўскай службы ў сістэме аховы здароўя? К.Д. — Ва ўстановах аховы здароўя працуюць крыху больш за 300 настаўнікаў-лагаледаў, якія ўсе маюць педагогічную кваліфікацыю і спецыяльнае адукацыйнае вышэйшага спецыяльнага ўзроўня. А катэгорыі і рэгулярна павышаюць сваю кваліфікацыю ў Акадэміі паслядыпломнага адукацыйнага педагога. Нашы спецыялісты працуюць у дзіцячых і дарослых паліклініках, у стацыянарах, рэабілітацыйных аддзяленнях і цэнтрах. Таму сістэма аховы здароўя зацікаўленая ў дзейнасці ў яе базе лагаледаўскай службы. Мы — штурчаны спецыялісты. А медыцынскае ўстанова з'яўляецца як раз тым месцам, дзе праблемы нашых пацыентаў могуць быць вырашаны комплексна.

літацыйнай дапамогі, што пацягне за сабой яшчэ большыя эканамічныя выдаткі ў сувязі з ростам колькасці людзей, якія выходзяць на інваліднасць. Да таго ж павелічэнне рабочага часу ўсё роўна не павялічыць ахоп настаўнікамі лагаледаў асоб з асаблівацімі псіхфізічнымі развіццямі з-за дзейных санітарных галасавых нормаў, з-за неабходнасці абавязковай штодзённай падрыхтоўкі да заняткаў. А калі хтосьці вырашыць вывесці настаўнікаў-лагаледаў з кола педагогічных работнікаў, то гэта пацягне фінансавыя выдаткі на перанавучанне спецыялістаў, на навучнае і падрыхтоўку новых спецыялістаў у іншых адукацыйных установах. — А якія вынікі прынеслі вашы звароты ў вышэйшыя інстанцыі? К.Д. — З Міністэрства адукацыі мы атрымалі ліст наступнага зместу: «...Пастановай Мі-

ністэрства адукацыі ад 05.09.2011 №255 настаўнікам-дэфектолагам вызначана скарачэнне працягласці рабочага часу не больш як 36 гадзін у тыдзень і норма педагогічнай нагрузкі на стаўку 20 гадзін у тыдзень пры рабоце ва ўстановах адукацыі, а таксама іншых арганізацыяў, якім у адпаведнасці з заканадаўствам прадастаўлена права ажыццяўляць адукацыйную дзейнасць, пры рэалізацыі адукацыйнай праграмы спецыяльнай адукацыі на ўзроўні дашкольнай адукацыі, адукацыйнай праграмы спецыяльнай адукацыі на ўзроўні дашкольнай адукацыі для асоб з інтэлектуальнай недастат-

ХІТРЫЯ СУПРАЦЬ ДАВЕРЛІВЫХ

Пяць жыхароў розных населеных пунктаў Віцебскай вобласці пералічылі махлярам больш за 8,5 тысячы долараў ЗША за быццам бы выйграныя аўто. А жанчына перавяла долары аж у Гану.

У сетцы інтэрнэт актульна дзейнічаюць махляры, якія падрабляюць сайты аплатаў сістэм і ажыццяўляюць масавую расылку СМС-паведамленняў з-за мяжы беларускай аб'явіцельнага сатавай сувязі. Як расказалі «Звяздзе» спецыялісты па барацьбе са злчынаствамі ў сферы высокіх тэхналогій УУС Віцебскага аблвыканкама, махляры звычайна ўказвалі ў СМС-паведамленнях, што грамадзяне выйгралі дарагі аўтамабіль (напрыклад, «Аўды А6» або «БМВ Х5») або буйную суму грошай, і прапаноўвалі заісці на падроблены сайт у інтэрнэце, дзе будзе паказаны нумар мабільнага тэлефона шчасліўчыка без некалькіх апошніх лічбаў... Далей махляры прапаноўвалі звязцца з імі па тэлефоне ці электроннай пошце і пачыналі вымагаць грошы для «афармлення выйгрышу», «аплатаў стаянкі аўтамабіля», «перагонкі аўто» і гэтак далей. Летась пяць жыхароў розных населеных пунктаў Віцебскай вобласці пералічылі махлярам больш за 8,5 тысячы долараў ЗША.

Гэтак жа махлярамі выкарыстоўваецца пошта падману, калі карыстальніку інтэрнэту па электроннай пошце прыходзіць ліст пра тое, што ён атрымаў спадчыну і яму прапануецца дапамога па яе афармленні за вялікае ўзнагароджанне. Затым махляры падчас пераліку ў сетцы інтэрнэт пачынаюць вымагаць грошы ў некалькі этапай. Быццам бы на афармленне неабходных дакументаў, даверанасце, аплату паслуг адваката... Так, жыхарка аднаго з гарадоў Віцебшчыны пералічыла махлярм аж у Рэспубліку Гана каля 8 тысяч долараў ЗША. Прыцягнуць да адказнасці тых, хто займаецца такімі відамі махлярства, праблематычна, канстатуецца спецыялістамі. Бо нягледзячы адшукваць зладзеяў, якія хаваюцца ў сусветным паўшэры. І, натуральна, не пакадаюць свае сапраўдныя прозвішчы і нумары кантактных тэлефонаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Гучная справа Падману дзяцей на мільярд

Афіцыйнай асобе, якая кіравала Упраўленнем капітальнага будаўніцтва Віцебскага аблвыканкама, інкрымінуецца тое, што на будаўніцтва летніка ў Лепельскім раёне пералічылася вялікая сума грошай, але фактычна ніякіх работ не вполас. Ужо даказаны прычыненныя страты на агульную суму звыш 1,1 мільярд рублёў — грошы выдзяляліся пад рэалізацыю праграмы «Дзеці Беларусі». Чыноўнік даў указанне скласці акты выкананых работ з перавышэннем іх аб'ёму.

І гэта не адзіны выпадак, калі ў вялікім памеры крадзець бюджэтныя грошы. Напрыклад, вясной мінулага года была заведзена крымінальная справа ў дачыненні да кіраўніка віцебскага таварыства з дадатковай адказнасцю, які разам з адказнікамі асобамі адной з будаўнічых дарожных арганізацый скраў бітум — 70 тон на агульную суму 58 мільянаў рублёў. Грошы выдзяляліся па праграме «Дарогі Беларусі».

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЯК Я БЫЎ МІЛЬЯНЕРАМ

ДУМАЮ, шмат камо хоць раз у жыцці прыходзілі да электроннай пошты паведамленні аб тым, што яны сталі шчаслівымі ўладальнікамі нейкага прызга ці вялікай спадчыны. Абагульнена гэта ўсё называецца «нігерыйскімі пісьмамі». У такіх атрамываў такіх ліст і вырашыў прыкнінуцца недалёкі чалавекам, які і праўда веравы, што яму дадуць некалькі мільянаў баксаў.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ

Грошай не атрымалі — і забліліся на мяне

З першага ліста я даведаўся, што «май сваяк» быў «незалежным нафтавым магнатам у Того» і пакінуў велізарную суму грошай у банку — 7,5 мільяна долараў ЗША. Высветлілася таксама, што пасля яго смерці адвакат пачала вышукваць хоць якіх-небудзь сваякоў мільянера. Далей ужо мне кажуць, што проста шукалі «надзейнага чалавечка з такім жа прозвішчам». І цяпер у мяне просяць дазволу на прадстаўленне як «даверанай асобы». Каб вярнуць усю грошы, трэба мяне прадставіць банку як сваяка. Далей пайшлі перамоўны пра тое, што гэта за сваяк такі, адкуль узняўся. Але нейкіх адэкватных адказаў на свае пытанні я не атрымаў. Толькі ўвесь час у мяне выплывалі розныя асабістыя звесткі: прафесію, узрост, сямейнае становішча і гэтак далей. Верагодна, для таго, каб ведаць, на якія «кнопкі» націскаць можна. І ўсё выглядала дастаткова праўдападобна, нават банк са мною звязваўся, у якім быццам бы ляжалі мае грошы. Даслалі мне нейкую паперку з незразумелымі нбыта элеме

ментамі

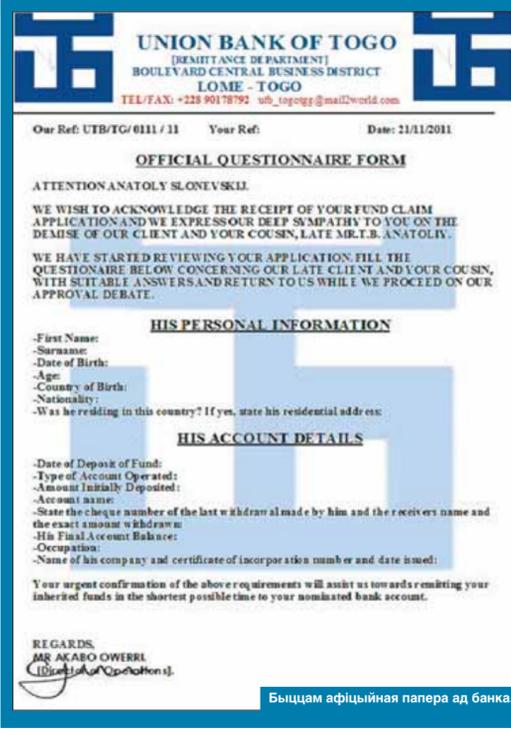
Цытата з ФОРУМАЎ

- «А я таксама мільянер. Але я з імі яшчэ пагуляў. Няхай не думваюць, што яны самыя разумныя»
- «Даражнік мае, не верце ні ў якім разе, ніхто не стане нам з неба кідаць мільёны...»
- «У мяне, напэўна, спадчына найвялікшая — 17 мільянаў долараў. Мне сын сказаў, што калі папрасяць грошай, то значыць — развод! Пакуль грошы не прасілі — гэта гульня. Але хто ў ёй выйграе? А голы людзей ужо даслалі свае кроўныя гэтай бандзе махляроў?»

ці знакамі гэтага банка і дзіўным подпісам аднаго з начальнікаў. Я гэта «ёў» і нават «дабаку» прасіў. І ўрэшце атрымаў пісьмо з просьбай перавесці 1850 еўра для актывацыі майго рахунку ў банку... Гэта была апошняя мая размова з махлярамі. Даведаўшыся, што я не збіраюся нічога даваць і прашу ўнесці грошы з тых самых маіх 7,5 мільянаў, «добразмысліцы» перасталі адказваць на мае лісты.

Галоўнае — не ўстапаць у перапінку

Пра інтэрнэт-махляроў пасля эксперыментаў я пагутарыў з Алегам СЛЕПЧАНКАМ, намеснікам начальніка аддзела Упраўлення па раскіданні злчынастваў

Быццам афіцыйная папера ад банка.

ВІДЫ «НІГЕРЫЙСКІХ ПІСЬМАЎ»:

- Латарэя.** Адкрываец электронным скрыном і са здзіўленнем чытаецца ліст: «З радасцю паведамляем, што вы сталі пераможцам нашай латарэі і выйгралі галоўны прыз — аўтамабіль. Для афармлення выдаткаў па дастаўцы прызга перавядзіце пэўную суму...» Для пераканальнасці высылалася ўспяшліва атрыбуты, якія пацвярджаюць сапраўднасць: фотаздымак аўтамабіля, нумар ліцэнцыі, пасведчанне аб рэгістрацыі і іншая сфабрыкаваная макулатура.
- Аўкцыён.** На спецыяльных сайтах прапаноўваецца тэра, сярэд латова на якіх аказваюцца каштоўныя рэчы. Вы тартуецца, з дапамогай персанальнага банкіскага чэка ці чэка паштоўца ведацца, аплываецца тавар і чакаецца яго. У найлепшым выпадку замест заказаных вамі швейцарскага гадзінніка атрымаецца аднадзённы гадзіннік «жоўтай» зборкі. А
- ў найгоршым — вашы грошы раствараюцца ў рэальных кішэнках віртуальных махляроў.
- Праца.** Размова ідзе пра лісты з прапановамі «200\$ у дзень», «500\$ у дзень» з няцярпелым, законную працу ў інтэрнэце. Патэнцыйным ахвярам прапануецца зрабіць выгадныя капіталакладанні ці ўладкавацца на высока-аплатавую працу, пералічыўшы мизэрную суму.
- Шлюбны кантакт.** Усё, што для гэтай аферы патрабуецца — прыдуманая імя, некалькі фотаздымкаў маладых і прыгожых славянак. Жулік тонка «апрацоўвае» ахвяру, гуляючы на слабасць чалавечка. Віртуальны раман заканчваецца тым, што ахвяра высылвае грошы на аплату візкі і білету для «каханай». Самае дзіўнае, што нават праз месяцы пасля падману каханак з кветкамі працягвае чакаць сваю сямейку ў аэрапорце...

Яго ўжо ніколі не «разведдуць»

У інтэрнэце існуе шмат форумоў, на якіх людзі абмяркоўваюць, як іх або ўжо абрабавалі праз «нігерыйскія пісьмы», або толькі збіраюцца. Але па многім з іх вандруе адно вельмі мажынае паведамленне ахвяры такіх махляроў. Прыклад некаторыя цытаць з гэтага «крыку душы»: «Усім мільянерам прытані! А мне асабіла! Я тут пачаўшы вашы лісты і «раптам» да мяне дайшло, што я самы лох! Да мяне прыйшоў такое ж пісьмо, таксама на mail.ru, таксама аб спадчыне. І нават таксама з Того. Але мяне падваяла наўняшчасць грошай, калі мяне папрасілі адправіць 850 долараў ЗША быццам для таго, каб банк пацвердзіў, што я спадкаемца...» «На наступны дзень ужо з банка прыйшоў пісьмо аб тым, што банк пацвердзіў наша сваяцтва, і цяпер законным уладальнікам фонду з'яўляюся я!» Але!!! Карыстацца гэтымі прамаўляючымі іх краіне я не магу, і ўсё перасылаць. Прыязджайце самі і падпішыце пару дакументаў аб законным атрыманні спадчыны ці найміце «нашых» адвакатаў, «акрэдытаваных» нашым банкам. Ну што за пытанне? Давайце я прыеду сам! На што адвакат напісаў наступнае: «Я ўсё разумею, але з-за таго, што вы нічога не ведаеце пра сваё перамерлага сваяка, банк можа забраць фонд назад». Далей ён напісаў, што трэба наймаць адвакатаў. А навошта мне адвакаты, калі ў мяне ёсць ты?!» «Я не стаў адраўляць пасля 850-ці долараў яшчэ 6700». «Ну, натуральна, ужо ніхто не вяртае на пісьмы не адказвае ні банк, ні адвакат. Цішыня. Плакалі мае 850 долараў. Таму можаце з імі пагутарыць, папрыйдзіце, што заўгодна, але ні капеці ім не давайце!!!»

Цікава

«Нігерыйскія пісьмы» — гэта распаўсюджаны від махлярства, які атрымаў найбольшае развіццё са з'яўленнем масавага расылання на электроннай пошце (спаму). Такая назва з'явілася праз тое, што гэты від махлярства асабіла папулярны ў Нігерыі. Дарэчы, злчынальная схема з'явілася яшчэ да распаўсюджвання інтэрнэту. У сярэдзіне 1980-х гадоў лісты прыходзілі па звычайнай пошце.

Францысканскі касцёл Святога Духа, якому амаль 500 гадоў, — архітэктурная легенда Ашмянаў. Касцёл стаў адным з аб'ектаў гістарычнага фотадоследу, якое вучні — Маргарыта ГАЛАШЭўСКАЯ і Аляксандр ЕРМАКОВІЧ — ажыццяўляюць разам з намеснікам дырэктара па вучэбнай рабоце Аленай Іванаўнай АПАНЭЛЬ.

ЭКЗАМЕН

Рызыкнём выказаць меркаванне, што выхаванне кожнай асобы, нараджэнне і ўмацаванне ў кожным з нас пачуцця сапраўднага патрыятызму, гонару і годнасці пачынаецца з вывучэння мінулага малой радзімы. Кім былі нашы продкі, чым жылі, да чаго імкнуліся, якіх вяршынь дасягалі?..

У сярэдняй школе № 2 г. Ашмяны склала-

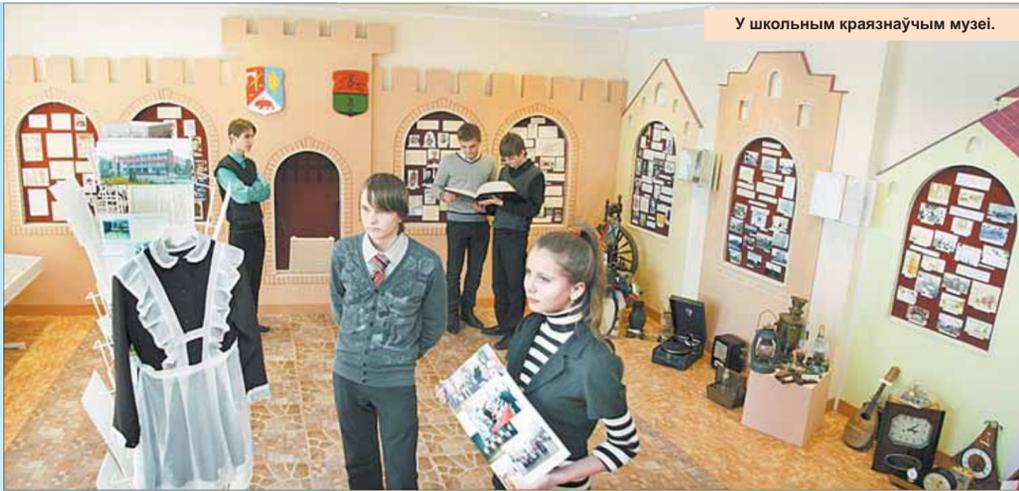
ся сістэма доследнай работы па вывучэнні гісторыі і культуры роднага краю. Такі досвед здольны натхняць іншыя навучальныя ўстановы, служыць прыкладам для пераймання або пашырэння краязнаўчай дзейнасці. Дарэчы, тое, з чым удалося азнаёміцца журналістам «Звязды», можа быць цікавым не толькі вучням ці ўраджэнцам Ашмяншчыны, а лобому, хто шчыра любіць «Беларусь сваю мілую».

3 ПЕРШЫХ КЛАСАЎ — ТОЛЬКІ «НА МОВЕ»

Зараз у СШ №2 г. Ашмяны — чатыры першыя класы, і адзін з іх стаў у сёлетнім навучальным годзе беларускамоўным. Аднак ужо з наступнага года ва ўсіх першых класах пачнецца навучанне выключна «на мове». Такім чынам, установа стане цалкам беларускамоўнай, пакуль адзінай у горадзе.

— Чаму мы пайшлі на гэта? Таму што з'яўляемся рэспубліканскай інавацыйнай пляцоўкай па развіцці ў вучняў камунікатыўных навыкаў шляхам вывучэння мовы, азнаямлення з культурай і гісторыяй роднага краю, — расказвае дырэктар СШ №2 г. Ашмяны **Наталля ГАЛАШЭўСКАЯ**. — Пацвярджаць новы статус будзем у красавіку. А пакуль у межах праекта наладжваем стасункі з беларускамоўнымі школамі і гімназіямі ў розных абласцях. Наводзім масты з Мінскам, Свіслаччу, Магілёвам, Бабруйскам, але з цягам часу мяркую аб'яднаць пад сваім крылом усе беларускамоўныя гімназіі краіны. Нядаўна наладзіліся стасункі з беларускамоўнай гімназіяй Вільнюса. Спачатку група нашых старшакласнікаў і настаўнікаў наведвала літоўскія сяброў, а ў мінулым месяцы, 23 снежня, яны прыязджалі да нас. Для дзяцей гэта было сапраўднае свята. Вільнюскія школьнікі расказалі пра сябе, праспявалі нам песні на літоўскай мове, а ў якасці сюрпрызу падрыхтавалі песню на беларускай мове «Тры чарапахі». Але ж аказалася, што і нашы дзеці ў падарунак падрыхтавалі менавіта гэтую песню! Такім чынам, атрымалася выдатнае сумеснае выкананне. Мы плануем працягваць гэтыя стасункі, у тым ліку і падобныя паездкі...

Ёсць у ашмянскай школы і ідэя стварэння свосасаблівага саюза настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры. Прычым аб'ядноўвацца мяркуюцца не

У школьным краязнаўчым музеі.

толькі з тутэйшымі настаўнікамі, але і з расійскімі, а праз літоўскіх навалег шыйсці на беларускамоўных настаўнікаў Латвіі і Эстоніі.

Дарэчы, літоўская беларускамоўная гімназія мае сваю цікавую гісторыю. Установа існавала ў такім статусе яшчэ за савецкім часам, аднак пасля распаду Савецкага Саюза паўстала пытанне аб яе закрыцці. І дзякуючы ініцыятыве, галоўным чынам, настаўнікаў, установа перажыла нялёгкае час і сёння лічыцца элітнай. Уласна беларусаў тут — літаральна 15-20 працэнтаў. Гімназісты выдатна валодаюць літоўскай, рускай, беларускай і англійскай мовамі. А такія прадметы, як музыка і маляванне, выкладаюцца на працягу ўсяго цыкла навучання, нават у старшых класах. Гімназію актыўна падтрымлівае беларускае пасольства ў Літве. Дарэчы, і стасункі з Ашмянскай завязаліся невыладкова: у пасольстве працуе былая ашмянская настаўніца, а Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол у Літоўскай Рэспубліцы Уладзімір Дражын наведвае Ашмяны падчас правядзення розных культурных мерапрыемстваў.

Здымкі стагадовай даўніны суседнічаюць з арыгінальнымі дакументамі. Перад намі — дакумент 1865 года, які пацвярджае дваранства.

МІНУЛАЕ СТАНОВІЦА БЛІЖЭЙ

Напрыканцы мінулага года ў СШ №2 адбыўся першы ўнутрышкольны фестываль нацыянальнай культуры і краязнаўства, у межах якога з 5 па 17 снежня прайшлі некалькі значных мерапрыемстваў. Напрыклад, акцыя «Размаўляем па-беларуску» або «Літаратурная гасцеўня» з конкурсам вершаў, прысвечаных роднаму краю.

Амаль ва ўсіх класах былі праведзены віртуальныя экскурсіі па Ашмяншчыне. Асобна варта сказаць пра навукова-практычную канферэнцыю «У рэтраспектыве часу», на

адкрыцці якой была прадстаўлена тэматычная выстава **настаўніцы гісторыі Алены Іванаўны АПАНЭЛЬ**

«Ашмяны ў рэтраспектыве часу» з падборам фотаздымкаў, якія адлюстроўваюць жыццё горада ў 1904-м і 2011-м гадах.

Падчас канферэнцыі прагучалі даклады па тэме гісторыі назвы і ўзнікнення горада, яго жыцця ў 1812-м, 1830-м гадах і на пачатку ХХ стагоддзя. Адно з выступленняў было прысвечана гісторыі старажытных ашмянскіх прадпрыемстваў. Да іх ліку адносяцца, як вядома, дрожджавы завод і мясакамбінат. Дарэчы, дырэктар ААТ «Ашмянскі мясакамбінат» Тамара Філіповіч таксама прысутнічала на канферэнцыі, паколькі яна даўно захапляецца краязнаўчай тэматыкай і нават выпусціла ўжо дзве кнігі з фоталістрацыямі, прысвечанымі тутэйшым мясцінам. Экзэмпляры выданняў захоўваюцца і ў школе. Дарэчы, дзве ўнучкі Тамары Уладзіміраўны — Эвеліна і Наталля — навуцаюцца ў 1-м і 10-м класах. Эвеліна пагадзілася нам папазіраваць для памятнага фота з рэдкім выданнем пра Радзівілаў, падараным школе таксама Тамарай Філіповіч.

Школа актыўна ўдзельнічае і ў краязнаўчых мерапрыемствах абласнога і рэспубліканскага ўзроўня. Так, у межах абласной акцыі «Абеліск» вучні збіралі інфармацыю аб устаноўленых на Ашмяншчыне помніках загінулым воінам. Адначасова вёўся і збор звестак

пра педагогаў — ветэранаў вайны і працы. Дзякуючы карпатлівай рабоце, сёння школа валодае поўнымі звесткамі пра такіх людзей.

Шэфства над ветэранамі працягваюць вучні ўсёй школы. Як кажуць самі школьнікі, ім падабаюцца такія сустрэчы. Па адрасе квартал Будайнікоў, 32, «звяздоўцы» разам з вучнямі 7 «А» наведвалі Тамару Канстанцінаўну Догель (у дзявоцтве — Вайцяшонак). Тамары Канстанцінаўне зараз 83 гады. Яна выхавала траіх дзяцей, заўсёды сумленна працавала і атрымлівала, як сама кажа, толькі падзякі.

гранаты, патранташ і санітарную сумку. Тады я прыняла прысягу... Памятаю, як аднойчы стаяла на пасту. Была завая, моцны снег, але я разгледзела дзве цені. Трэба было выкрыкнуць: «Стоі, хто ідзе?», а я вырашыла, што калі крыкну, то пачнецца страляніна. І проста

Экскурсію па музеі правяла для карэспандэнтаў «Звязды» Любоў Георгіеўна ПЯТРОВА, настаўнік гісторыі і кіраўнік школьнага краязнаўчага музея.

кінулася ў хату да сонных партызан, каб расказаць пра гэтыя цені... Мне не паверылі — падумалі, падалося дзясучынцы. А праз колькі гадзін на наш дом на хутары абынуліся кулямёты. Тады ўсе і зразумелі, што гэта была разведка. На шчасце, каля дома былі нейкія канавы, па якіх мы ўцяклі ў лес. Добра памятаю, як я тады, не спыняючыся, страляла... У 1944-м наш атрад удзельнічаў у вызваленні Ашмянаў. А пасля вайны бацька застаўся на Пастаўшчыне, а я паехала вучыцца і працаваць у Свядлоўск, адкуль вярнулася ў 1946-м у Ашмяны, у якіх і жыву па сённяшні дзень...

Факультатыву «Выцінанка» выкладае настаўнік малявання, кіраўнік студыі «Палітра» Алена Мікалаеўна МІСЮКЕВІЧ. Шматлікімі выцінанкамі, створанымі вучнямі, упрыгожаны інтэр'ер школы. Аматыры старажытнай народнай творчасці — Вікторыя ДАКУРНА, Марыя ШВЕДАВА і Дзмітрый МІХАЙЛОўСКІ — знаёмяць «звяздоўцаў» са сваімі творами.

Зараз у СШ № 2 г. Ашмяны навуцаюцца 619 дзяцей. Навучанне праводзіцца на беларускай і рускай мовах. Вучэбна-выхаваўчы працэс ажыццяўляюць 62 педагогі, 90 працэнтаў з якіх маюць вышэйшую адукацыю, 77 працэнтаў — вышэйшую і першую кваліфікацыйную катэгорыю.

ПА КРАЯЗНАЎСТВЕ

Фотавыстава работ школьнікаў сведчыць аб іх цікавасці да гісторыі роднага краю, — кажа дырэктар СШ № 2 г. Ашмяны Наталля Міхайлаўна ГАЛАШЭЎСКАЯ.

— Наш летапіс склаў 600 старонак, — укладняе Любоў Георгіеўна. — Работа над летапісам працягвалася з красавіка па снежань. Трэба дадаць, што наогул наша таварыства «Эрудыт» падрыхтавала ўжо 22 навуковыя працы па краязнаўстве. Некаторыя з іх перамагалі на розных спаборніцтвах і нават залічваліся пры паступленні ў ВУНУ... Матэрыял для летапісу дзеці шукалі ў тым жа інтэрнэце, прычым шмат новай інфармацыі знаходзілі на замежных сайтах. Гэты пошук прынес нечакана важкі вынік: на адным з амерыканскіх сайтаў мы знайшлі кінастужку аб Ашмянах канца 20-х гадоў. Яна вельмі добра захавалася. Добра бачныя твары, вопратка, будынкі. Мяркуючы па ўсім, тагачасныя ашмянцы жылі досыць заможна. У нас адразу нарадзілася версія, што нехта з эмігрантаў прыязджаў за тым часам з фотака-

Першая спроба напісання навучанцам СШ № 2 навуковай работы мела месца яшчэ ў пачатку 90-х. Нягледзячы на тое, што размова ідзе пра дадатковую нагрузку як для вучня, так і настаўніка, які апрацоўвае сабраны матэрыял, новаўвядзенне прыжылося, бо ў першую чаргу прадэманстравала прыхільнасць саміх дзяцей да цікавай справы. Паходы ў бібліятэкі, пошукі ў інтэрнэце, размовы са старэйшымі жыхарамі — усё гэта не проста дае школьнікам новую інфармацыю і пашырае іх гарызонты, але ўмацоўвае пачуццё гонару за сваіх продкаў, за сябе асабіста.

— Нам хочацца, каб дзеці адкрывалі для сябе гісторыю праз новыя імёны асоб з вялікай літаратуры, — каментуе намеснік дырэктара па выхаваўчай рабоце Ірына Міхайлаўна ЗДЗЯРСКАЯ. — Андзей Снядэцкі — заснавальнік польскай хімічнай навукі, скла-

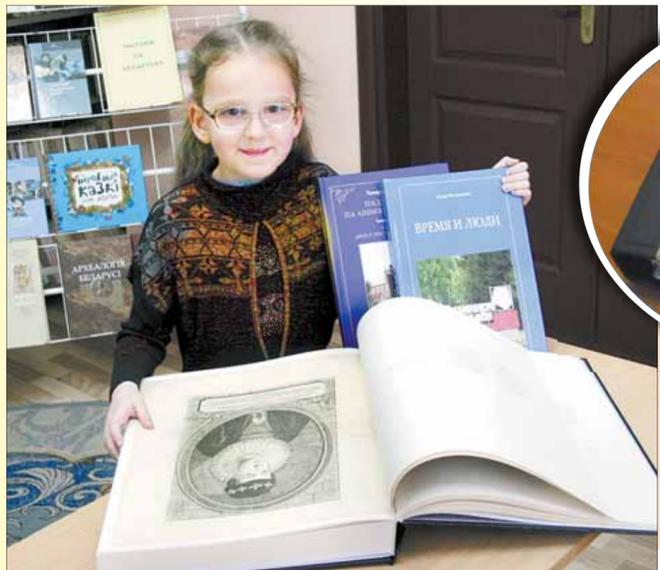

На леташнім конкурсе вершаў, прысвечаных роднаму краю, перамог Яраслаў ЛОПУХ, які вучыцца ў шостым класе. На конкурсы чытання дзяцей рыхтуе настаўнік беларускай мовы і літаратуры Вольга Сцяпанавна ДВАРАНСКАЯ. А настаўніца беларускай мовы і літаратуры Святлана Мечыслаўна МАКСУЛЬ рыхтуе вучняў для абласных алімпіяд па роднай мове.

«ЭРУДЫТЫ» СТВАРЫЛІ ЛЕТАПІС

У межах леташняй рэспубліканскай акцыі навучанскай моладзі «Жыву ў Беларусі і тым ганаруся» праходзіў конкурс на лепшы летапіс населенага пункта. Варта заўважыць, што сярод 30 конкурсаў акцыі менавіта гэты вылучаўся сваёй аб'ёмнасцю, бо ўвабраў даследаванні эканамічных, геаграфічных, этнаграфічных, дэмаграфічных асаблівасцяў пэўнага населенага пункта па такіх кірунках, як тапанімія, флора і фаўна, геалогія і геамарфалогія, гідраграфія, археалогія, фальклор, ваенная гісторыя і г.д. Крытэрыямі ацэнкі конкурсных работ былі культурныя і гістарычныя асаблівасці сабранага матэрыялу, яго храналагічная паслядоўнасць, навуковасць і аналітычны падыход, папулярныя культурына-гістарычнай спадчыны населенага пункта, якасць афармлення. А самае галоўнае — доследныя навыкі, умённе разважаць, рабіць высновы, абгрунтоўваць іх са спасылкай на гістарычныя крыніцы.

У намінацыі «Гарады раённага падпарадкавання» Міністэрства адукацыі ўзнагародзіла дыпламам 1-й ступені работу «Летапіс нашага горада» СШ № 2 г. Ашмяны, а дакладней, удзельніцаў краязнаўчай секцыі школьнага навуковага таварыства «Эрудыт» пад кіраўніцтвам настаўнікаў гісторыі Любові Георгіеўны Пятравой і Інэсы Генрыхавы Барысевіч.

У інфармацыйна-бібліятэчным цэнтры — каля 18 тысяч экзэмпляраў кніг. Захоўваецца тут выданне з партрэтамі Радзівілаў, а таксама дзве напісаныя дырэктарам ААТ «Ашмянскі мясакамбінат» Тамарай Уладзіміраўнай ФІЛІПОВІЧ кнігі пра гісторыю родных мясцін — «Падарожжа па ашмянскім краі», «Час і людзі».

мерай на радзіму і здымаў людзей і наваколле — усё, што траплялася, у тым ліку рынкавую плошчу, могілкі і г.д...

дальнік першага польскага падручніка па хіміі, жыў у Ашмянах на пачатку XIX стагоддзя. Вучоны пахаваны недалёка ад горада, у вёсцы Гароднікі. Тут яму ўсталяваны помнік, да якога прыязджаюць дэлегацыі польскіх вучоных... Дарэчы, на адным з польскіх сайтаў можна азнаёміцца з цікавай літаратурай пра Ашмяны... Наперадзе яшчэ шмат доследнай працы, але без залішняй сціпласці можна сказаць, што нямаў ўжо і зроблена...

Школьнікі ахвотна падтрымліваюць цёплыя сувязі з ветэранамі вайны і працы. Гэты здымак зроблены падчас наведвання сямікласнікамі колішняй партызанкі Тамары Канстанцінаўны ДОГЕЛЬ.

Фота з выставы «Ашмяны ў рэтра-спектыве часу» Алены Іванавы АПА-НЭЛЬ. Адзін з прыкладаў двух фотаздымкаў — горада сучаснага і таго, якім ён быў стагоддзе таму.

Ёсць павер'е, што некалі ў Ашмянах быў замак, звязаны з імёнамі Свідрыгайлы і Жыгімонта. Таму афармленне музея вырашыл зрабіць у стылі замка. Экспазіцыя музея складаецца з сямі раздзелаў і 14 стэндаў: «Старажытныя Ашмяны», «Іх імёнамі названы вуліцы», «Ашмяны ў XIX стагоддзі», «Ашмяны ў XX стагоддзі», «Гісторыя развіцця прамысловасці», «Сфера абслугоўвання горада», «Духовная культура».

Ад стэнда да стэнда наведвальнікі даведваюцца аб тым, што адна з вуліц Ашмянаў носіць імя беларускага паэта-дэмакрата Францішка Багушэвіча, аб тым, што першыя звесткі пра мясцовы мясакамбінат з'явіліся ў 1905-1910 гадах, калі ў горадзе пачала працаваць свая бойня... Што самым старым прадпрыемствам з'яўляецца дрожджавы завод... План горада дэманструе, дзе была размешчана Спаса-Васкрасенская царква і касцёл святога Міхаіла. Тут жа — звесткі пра тых, хто меў неспарэдна дачыненне да ўзнікнення гэтых будынкаў. З касцёлам, які адкрыўся ў 1903 годзе, звязана імя свяшчэнніка Валяр'яна Голяка, які быў рэпрэсаваны ў 1948-м. Яго тайна вывезлі ў Глыбокае, дзе і пахавалі. У касцёле ёсць мемарыяльная дошка ў яго гонар. Пасля забойства Голяка касцёл закрылі, пасля чаго тут было і сховішча для льну, і завод радыётэхнікі. Толькі ў сярэдзіне 80-х касцёл пачаў аднаўляцца. Сёння ён з'яўляецца сапраўдным упрыгажэннем горада і лічыцца адным з найпрыгажэйшых храмаў невялікіх гарадоў.

На месцы сённяшняй царквы некалі стаяў спачатку Дамніканскі сабор,

ШКОЛЬНЫ МУЗЕЙ НАБЛІЖАЕ ГІСТОРЫЮ

У студзені 2006 года на падставе матэрыялаў, сабраных удзельнікамі секцыі таварыства «Эрудыт», пачалося стварэнне школьнага краязнаўчага музея. Ён адкрыўся 20 студзеня 2007 года, аkurat да 55-гадовага юбілею школы. Музей шырока выкарыстоўваецца ў вучэбнай і пазакласнай рабоце. Тут праходзяць экскурсіі, у тым ліку віртуальныя — «Духовная спадчына Ашмянаў», «Вялікай перамозе прысвячаецца», «Гісторыя вуліц горада», тэатралізаваныя — «Вядомыя постаці Ашмяншчыны», «Духовная спадчына Ашмянаў», ладыяцца тэматычныя ўрокі. Старшакласнікі з задавальненнем бяруць удзел у тэатралізаваных пастаноўках. Так, у «Вядомыя постаці Ашмяншчыны» роллю Соф'і Гальшанскай выконвае вучаніца 10 «В» Анжэліка Осцік. У межах работы музея рэалізуецца праект «Мінулае — дзеля будучыні» па выкарыстанні інфармацыйных тэхналогій, пашырэнні кантактаў з музеямі школ раёна.

ксёндз якога — Якуб Ясініскі — быў актыўным удзельнікам паўстання 1830-1831 гадоў і заклікаў да супраціўлення расійскім уладам. Пасля падаўлення паўстання сабор быў зачынены. А ў 1873 годзе на фундаменце сабора пачалося ўзвядзенне Спаса-Васкрасенскай царквы. У вытокаў гэтай справы стаяў Данііл Пятроўскі, пахаваны ў саміх Ашмянах... Спаса-Васкрасенская царква з'яўляецца самым старым тутэйшым дзеючым храмам.

— У музея ёсць як пастананная «калекцыя», так і зменныя экспазіцыі, стэнды, — укладняе Любоў Георгіеўна ПЯТРОВА, настаўнік гісторыі і кіраўнік школьнага краязнаўчага музея. — Зараз, напрыклад, рыхтуецца стэнд па вайне 1812 года. Наогул асноўны фон налічвае 754 адзінкі — гэта нумізматычная калекцыя, прадметы побыту, фатаграфічныя матэрыялы, рукапісныя і друкаваныя дакументы, кнігі, калекцыі значкоў і медалёў, абмундзіраванне. Самыя значныя экспанаты — кніга «Житие Святого Франциска Ассизского» (1890 г), кніга «Живописная Россия» (1898 г), дакумент 1802 г. аб куплі-продажы зямлі, выписка з метрычнай кнігі 1864 г., дакумент 1865 г., які пацвярджае дваранства, манеты Расійскай імперыі 1739, 1813, 1869, 1883 гадоў. Некаторыя дакументы адшукваюцца вучнямі проста на гарышчах... Так што доследная работа пачынаецца з сапраўдных «раскопак». Спадзяёмся, наперадзе нас чакае яшчэ шмат цікавых адкрыццяў. А пакуль шчыра запрашаем у наш музей усіх ахвотных — вучняў і настаўнікаў іншых школ рэспублікі.

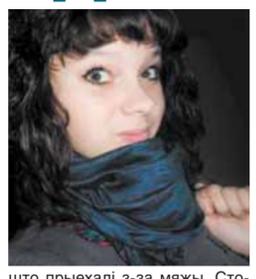
Святлана БАРЫСЕНКА, Віктар ПАЗНЯКОЎ. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА. УНП 500057139

«Абед у школьнай сталовай заўсёды смачны», — кажа повар Аксана ТУМАНОВІЧ. У сталовай харчуецца большасць школьнікаў.

АДЖУЛЬ НЯЛЮДСКАСЦЬ? Зачапіла

ЦЯПЕР уся краіна ведае падрабязнасці жорсткага злачынства, якое адбылося ў навагоднюю ноч у вёсцы Лядзец Столінскага раёна. 13-гадовая вучаніца мясцовай школы 31 снежня была на святочым вечары ў вясковым Доме культуры Снягуркай. Вясёлае, камуні-кабельнае, артыстычнае, — нягледзячы на юны ўзрост, яна добра справілася са сваёй роляй. А потым, пасля сустрэчы з бацькамі новага года, пайшла з сяброўкамі ў той жа ДК патанцаваць.

што прыхалі з-за мяжы. Столінскі раён, як вядома, мяжуе з Украінай.

Дадому дзяўчынка не вярнулася. Бо пасля таго, як рассталася з равесніцай і пабегла да сваёй хаты, на яе нападзіць злыдзень і жорстка, бесчалавечна забраў жыццё.

15 дзён вяліся пошукі, а бацькі Юліі Ляшук жылі ў самым страшным душэўным стане, які толькі можа быць — у стане невядомасці, надзеі і чакання, што кожную хвіліну можа абярнуцца самай трагічнай весткай. Заставалася маленькае спадзяванне, што дзяўчынку выкарылі для атрымання выкупу, бо бацька Юліі займаецца прадпрыемльнай дзейнасцю. Але гэта была толькі саломінка для родных збалелых душ...

Толькі віноўнік трагедыі знаходзіўся непадалёк, амаль што па-суседску. Ён не праўду на свеце нават 18 гадоў, але «бяграфію» ўжо мае, бо паспеў трапіць на ўлік інспекцыі па справах непаўналетніх з п'янства. Вырас хлопчэц у сям'і, з якой сышоў бацька. Калі яго затрымалі, юны непадзёржаны падарваўся, дапамагаў супрацоўніку МНС, паграбіўшы, вадалазы. Не выключалі версію аб злачынцах,

На многія пытанні яшчэ павінна адказаць следства, якое, па сутнасці, толькі пачынаецца. У вёсцы чамусьці ўпэўнены, што дзусель быў не адзін.

Ды што б там яшчэ ні высветлілася, якое б пакаранне ні вынес вінаватому суд, бацькам ніхто не верне іх дачушку. А яна ж падавала такая надзея: цудоўна вучылася, была лепшай у класе па замежнай мове, амаль па стаць гонарам сваёй сям'і і апаля бацькам. Мае знаёмыя з Екацярынбурга, якія гасцявалі ў Брэсце на Каляды, паўчыўшы гату гісторыю, жануліся. У іх было толькі адно пытанне: як можна было адпусціць ноччу на дыскуску школьніцу адну? Яны такога ўявіць сабе ў прынцыпе не могуць. У нас — можна. Нашы дзеці і мы самі можам адносна спакойна хадзіць па вуліцы вечарам, і гэта падастава для гонару. Але мы, дзеціца, суседзі і сябе пераконваемымі, што ў нас усе спакойна, і страцілі пільнасць.

мадства нельга. А сёння паняцце «грамадства» пад уплывам сувесветнай «павуціны» ды іншых сродкаў камунікацый значна пашырылася. На чым выхоўваюцца нашы падлеткі, асабліва ў не вельмі шчаслівых альбо не вельмі дбайных сем'ях? На шматлікіх каналах тэлевізара, дзе бачаць, як катуюць, рэжуць, ірвучы на кавалкі. Для праблемнай падлеткавай псіхікі гэта «зерне» прабіваецца адпаведнымі парасткамі. Калі ж «каша» ў галаве, якая ўтвараецца пад уздзеяннем ТБ і сервія, узмацавана ўздзеяннем спіртнага (прычым рэгулярным уздзеяннем, пачынаючы з малых гадоў), наступствы могуць быць самыя горшыя. Чакаць, што з такога юнака вырасце чалавек, асоба — амаль што марная справа.

«Быў моцна п'яны». Не зразу-мела, адкуль браліся грошы на гарэлку, як і сама гарэлка, у гэта гарэлка падлетка, у многіх іншых, якія стаяць на ўліку ў інспекцыях, у наркалагічных кабінетах? Самі бацькі частуюць альбо мядзведжу паслугу аказваюць старэйшыя сябры?

«Плады» алкагалізацыі пажнаюць і горад, і вёска. У вёсках ад п'яніц асабліва церпяць старыя, безабаронныя людзі, якія часам баяцца знаходзіцца ў сваіх дамах, баяцца, што да іх прыйдуць. Злачынства ў столінскай вёсцы, у многім дзякуючы СМІ, нейкім чынам скальхнула грамадства. А злачынствы нахлесталі таго, што сын-п'яніца забівае маці, патрабуючы грошай, праходзячы амаль незаўважнымі...

Бацькам бязвінна забітай Юліі Ляшук удвая цяжка несіць крыж страці. Цяпер для іх навагоддзе заўсёды будзе самым страшным святам. Як ім жыць у адной вёсцы з маці, сёстрамі таго, хто адабраў дачку?..

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЗАВЕРЭНО
Департамент па цэнным бумагам
Міністэрства фінансав
Рэспублікі Беларусь
А.П. Гальперін
24 студзеня 2012 г.

УТВЕРЖДЕНО
ООО «Юнвест Консалтинг энд
Трейдинг ГмбХ» (ФРГ)
(Решение № 164/1 от 21.11.2011 г.)

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ об открытой продаже жилищных облигаций десятого выпуска Иностранного частного унитарного производственно-торгового предприятия «ЮНИВЕСТ-М» ООО «ЮНИВЕСТ Консалтинг энд Трейдинг ГмбХ (далее – Краткая информация)

1. Полное и сокращенное наименование Эмитента (на белорусском и русском языках)
На белорусском языке:
полное: Замежнае прыватнае ўнітарнае вытворча-гандлёвае прадпрыемства «ЮНИВЕСТ-М» ООО «ЮНИВЕСТ Консалтинг энд Трейдинг ГмбХ»;
сокращенное: ЗП «ЮНИВЕСТ-М»;
на русском языке:
полное: Иностранное частное унитарное производственно-торговое предприятие «ЮНИВЕСТ-М» ООО «ЮНИВЕСТ Консалтинг энд Трейдинг ГмбХ»;
сокращенное: ИП «ЮНИВЕСТ-М».

7012 – покупка и продажа собственного недвижимого имущества;
7020 – сдача в наем собственного недвижимого имущества;
7031 – деятельность агентств по операциям с недвижимым имуществом;
7032 – управление недвижимым имуществом;
74201 – деятельность в области архитектуры, инженерные услуги;
7430 – технические испытания и исследования;
7440 – рекламная деятельность.

2. Место нахождения Эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail)
Республика Беларусь, 220005, г. Минск, ул. Гикало, 3, телефон: (017) 2845954, телефон/факс: (017) 2845964, e-mail: univest_minsk@mail.ru.

4. Сумма зарегистрированного уставного фонда
Уставный фонд Эмитента сформирован полностью в размере, предусмотренном Уставом: 20 000 (двадцать тысяч) долларов США.

3. Основные виды деятельности Эмитента Эмитент в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь и своим уставом осуществляет следующие основные виды деятельности (в соответствии с общесоюзным классификатором «Виды экономической деятельности»):
2320 – производство нефтепродуктов;
2411 – производство промышленных газов;
2416 – производство пластмасс в первичных формах;
2470 – производство искусственных и синтетических волокон;
2651 – производство цемента;
2652 – производство известки;
2653 – производство гипса;
2661 – производство изделий из бетона и известки для использования в строительстве;
2662 – производство гипсовых изделий для использования в строительстве;
2663 – производство товарного бетона;
2664 – производство сухих бетонных смесей;
2665 – производство изделий из асбестоцемента и волокнистого цемента;
2666 – производство прочих изделий из бетона, гипса и цемента;
2812 – производство строительных металлических изделий;
3612 – производство мебели для офисов и предприятий торговли;
4511 – разборка и снос зданий, земляные работы;
4521 – общестроительные работы;
4522 – устройство покрытий зданий и сооружений;
4523 – строительство дорог, аэродромов и спортивных сооружений;
4525 – прочие строительные работы;
4531 – электромонтажные работы;
4532 – изоляционные работы;
4533 – санитарно-технические работы;
4534 – установка прочего инженерного оборудования;
4550 – аренда строительного оборудования;
5050 – розничная торговля моторным топливом;
5112 – деятельность агентов по торговле топливом, рудами, металлами и химическими веществами;
51511 – оптовая торговля сырой нефтью и полупродуктами;
51512 – оптовая торговля природным (горючим) газом;
51513 – оптовая торговля углем;
51514 – оптовая торговля торфом;
51515 – оптовая торговля бензином, керосином, дизельным топливом;
51516 – оптовая торговля мазутом топочным;
51519 – оптовая торговля смежными продуктами;
5155 – оптовая торговля химическими продуктами;
5188 – оптовая торговля сельскохозяйственными машинами;
5511 – предоставление услуг гостиницами с ресторанами;
5512 – предоставление услуг гостиницами без ресторанов;
5530 – предоставление услуг ресторанами;
5540 – предоставление услуг барами;
6024 – деятельность автомобильного грузового транспорта;
6030 – транспортирование по трубопроводам;
6311 – транспортная обработка грузов;
6312 – хранение и складирование;
63213 – деятельность терминалов;
6330 – туристическая деятельность;
6340 – организация перевозок грузов;
7011 – подготовка к продаже недвижимого имущества;

5. Наименование периодического печатного издания, в котором будет публиковаться бухгалтерская отчетность Эмитента в составе, определенном законодательством, и сроки ее публикации
Бухгалтерская отчетность по итогам работы Эмитента за 2011 год и последующие годы подлежат публикации не позднее трех месяцев со дня окончания отчетного финансового года в газете «Звязда».

6. Место, время и способ ознакомления с Проспектом эмиссии Облигаций
С более подробной информацией и Проспектом эмиссии Облигаций можно ознакомиться в течение срока размещения по адресу: Республика Беларусь, г. Минск, ул. Скрыганова, 2, ежедневно в рабочие дни (кроме воскресенья) с 9-00 до 20-00. Тел. 8 (017) 284-74-44. Ознакомившееся лицо имеет право читать и делать выписки из предоставляемых в соответствии с настоящим пунктом документов.

7. Дата, номер государственной регистрации Эмитента и наименование органа, его зарегистрировавшего
Иностранное частное унитарное производственно-торговое предприятие «ЮНИВЕСТ-М» ООО «ЮНИВЕСТ Консалтинг энд Трейдинг ГмбХ» (далее – Эмитент) зарегистрировано Министерством иностранных дел Республики Беларусь 24.07.2001 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 800009861.

8. Дата принятия решения о выпуске Облигаций и наименование органа, принявшего это решение
Решение о выпуске займа жилищных облигаций принято Решением ООО «Юнвест Консалтинг энд Трейдинг ГмбХ» № 164/1 от 21.11.2011 г.

8. Дата принятия решения о выпуске Облигаций и наименование органа, принявшего это решение
Решение о выпуске займа жилищных облигаций принято Решением ООО «Юнвест Консалтинг энд Трейдинг ГмбХ» № 164/1 от 21.11.2011 г.

9. Форма выпуска и вид Облигаций, объем эмиссии, количество, серия, номера: Выпуск № 10

Форма выпуска и вид Облигаций	Жилищные, бездокументарные, именные, конвертируемые
Объем эмиссии	49 000 000 000 (Сорок девять миллиардов) белорусских рублей
Количество Облигаций	7 000 (Семь тысяч) штук
Серия, номера Облигаций	ЮН-10, №№ 000001-007000

9. Форма выпуска и вид Облигаций, объем эмиссии, количество, серия, номера: Выпуск № 10

Форма выпуска и вид Облигаций	Жилищные, бездокументарные, именные, конвертируемые
Объем эмиссии	49 000 000 000 (Сорок девять миллиардов) белорусских рублей
Количество Облигаций	7 000 (Семь тысяч) штук
Серия, номера Облигаций	ЮН-10, №№ 000001-007000

10. Номинальная стоимость Облигаций
Номинальная стоимость одной Облигации составляет 7 000 000 (семь миллионов) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный 1 (одному) метру квадратному общей площади квартир в строящемся жилом доме № 3 А,Б,В (по генплану) в районе жилой застройки в границах ул. Кальварийская – ул.Скрыганова – железная дорога.

Общий эквивалент номинальной стоимости Облигаций составляет 7 000 (семь тысяч) квадратных метров.

Эквивалент номинальной стоимости Облигаций не подлежит изменению в течение срока обращения Облигаций настоящего выпуска.

10. Номинальная стоимость Облигаций
Номинальная стоимость одной Облигации составляет 7 000 000 (семь миллионов) белорусских рублей и имеет эквивалент, равный 1 (одному) метру квадратному общей площади квартир в строящемся жилом доме № 3 А,Б,В (по генплану) в районе жилой застройки в границах ул. Кальварийская – ул.Скрыганова – железная дорога.

Общий эквивалент номинальной стоимости Облигаций составляет 7 000 (семь тысяч) квадратных метров.

Эквивалент номинальной стоимости Облигаций не подлежит изменению в течение срока обращения Облигаций настоящего выпуска.

11. Цель выпуска Облигаций и направление использования средств, полученных от их размещения
Выпуск Облигаций осуществляется в целях финансирования строительства объекта, указанного в п. 10 Краткой информации, в т.ч. для хозяйственной деятельности Эмитента, связанной с выполнением им функций застройщика.

Эмитент использует средства, полученные от размещения Облигаций, в соответствии с целями их выпуска.

11. Цель выпуска Облигаций и направление использования средств, полученных от их размещения
Выпуск Облигаций осуществляется в целях финансирования строительства объекта, указанного в п. 10 Краткой информации, в т.ч. для хозяйственной деятельности Эмитента, связанной с выполнением им функций застройщика.

Эмитент использует средства, полученные от размещения Облигаций, в соответствии с целями их выпуска.

12. Период проведения открытой продажи Облигаций
Датой начала открытой продажи Облигаций является 25 января 2012 года.
Датой окончания открытой продажи Облигаций является 20 марта 2013 года.

путь приобретения Облигаций денежных средств, проиндексированных путем умножения на коэффициент, определяемый отношением действующего на фактическую дату возврата средств индекса изменения стоимости строительного-монтажных работ, утверждаемого Министерством архитектуры и строительства Республики Беларусь по каждой области и г. Минску, к аналогичному индексу, действовавшему на дату перечисления владельцами Облигаций денежных средств в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций на счет Эмитента.

Индексы изменения стоимости строительного-монтажных работ определяются в соответствии с официально опубликованными данными Министерства архитектуры и строительства Республики Беларусь.

13. Место и время проведения открытой продажи Облигаций
Размещение Облигаций осуществляется путем открытой продажи физическим и юридическим лицам – резидентам и нерезидентам Республики Беларусь (далее – покупатели) в соответствии с законодательством Республики Беларусь. До момента покупки Облигаций, покупатели должны заключить с Эмитентом договор в простой письменной форме, предусматривающий обязательства Эмитента по строительству жилых помещений владельцам Облигаций.

Индекс изменения стоимости строительного-монтажных работ определяется в соответствии с официально опубликованными данными Министерства архитектуры и строительства Республики Беларусь.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

14. Срок обращения Облигаций
Срок обращения Облигаций устанавливается с 25 января 2012 года и ограничивается 31 марта 2013 года включительно и составляет 431 календарный день.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

15. Дата начала погашения Облигаций
Датой начала погашения Облигаций является 31 марта 2013 года.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

16. Доход по Облигациям
Доход по Облигациям не начисляется и не выплачивается.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

17. Условия и порядок досрочного погашения Облигаций
В случаях, установленных законодательством, а также в случае досрочного окончания строительства объекта недвижимости, указанного в п. 10 Краткой информации, а также в случае выбытия обеспечения в соответствии с п. 22 Краткой информации Эмитент может объявить о досрочном погашении Облигаций.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

18. Порядок погашения Облигаций. Дата формирования реестра владельцев Облигаций
Владелец Облигаций при погашении (досрочном погашении) Облигаций имеет право получить номинальную стоимость Облигаций либо жилое помещение, общая площадь которого соответствует эквиваленту номинальной стоимости принадлежащих ему Облигаций, выраженному в квадратных метрах.

Владельцы Облигаций определяются на основании реестра владельцев Облигаций. Эмитент формирует реестр владельцев Облигаций в день начала погашения (досрочного погашения) Облигаций.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

Владелец Облигаций после начала их досрочного погашения вправе получить номинальную стоимость Облигаций. Возврат денежных средств при досрочном погашении осуществляется в срок не позднее 180 (ста восьмидесяти) календарных дней.

Прочие условия досрочного погашения устанавливаются по аналогии с порядком погашения Облигаций, установленным п. 18 Краткой информации.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

В случаях наличия намерения получить при погашении (досрочном погашении) Облигаций соответствующее жилое помещение, начиная со дня начала погашения (досрочного погашения) Облигаций, владелец Облигаций и Эмитент подписывают акт приема-передачи соответствующего жилого помещения. Одновременно с подписанием акта приема-передачи Эмитент передает владельцу Облигаций комплект ключей от соответствующего жилого помещения.

При погашении (досрочном погашении) Облигаций владелец Облигаций должен перевести Облигации на счет «депо» Эмитента начиная со дня начала погашения Облигаций, но не позднее подписания акта приема-передачи соответствующего жилого помещения.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

19. Условия и порядок приобретения Облигаций Эмитентом до даты начала их погашения
В период обращения Облигаций Эмитент вправе осуществлять приобретение (выкуп) Облигаций у любого их владельцев по номинальной стоимости.

При неисполнении Эмитентом предусмотренных законодательством обязательств по договору, указанному в п. 13 Краткой информации, владельцы Облигаций вправе потребовать полного возмещения причиненных им убытков, а также возврата внесенных в оплату стоимости жилого помещения

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

Возврат владельцам Облигаций денежных средств, внесенных в оплату стоимости жилого помещения путем приобретения Облигаций, в полном объеме осуществляется в течение 6 месяцев со дня подписания соглашения (акта) о расторжении договора с Эмитентом (вступления в законную силу решения суда о расторжении договора с Эмитентом), но не позднее одного месяца с установленной даты начала погашения Облигаций.

СЕННЯ
Месяц Маладзік 23 студзеня. Месяц у сузор'і Рыбаў.
Сонца Усход Запад Даўжыня дня
Мінск — 9.09 17.36 8.27
Віцебск — 9.04 17.20 8.16
Магілёў — 8.59 17.26 8.27
Гомель — 8.49 17.29 8.40
Гродна — 9.29 17.43 8.14
Брэст — 9.17 17.59 8.42
Імяніны
Пр. Таццяны, Пятра, Савы.
К. Ірэны, Таццяны, Эльвіры, Генрыхы, Мілаша, Паўла, Яна.

НАДВОР'Е на зямля
Геамагнітныя ўзрушэнні
Віцебск 784мм рт.ст. -21...-19°
Гродна 782мм рт.ст. -7...-5°
Мінск 785мм рт.ст. -15...-13°
Магілёў 781мм рт.ст. -17...-15°
Брэст 783мм рт.ст. -6...-4°
Гомель 786мм рт.ст. -15...-13°
Абзначэнні:
— німа прыметных геамагнітных узрушэнняў
— неवलлілі геамагнітныя узрушэнні
— слабавыя геамагнітныя бурэ
Варшава -5...-3°
Вільнюс -14...-12°
Ніев -14...-12°
Масква -16...-14°
Рыба -18...-9°
С.Пецярбург -14...-12°

25 студзеня

1101 год — нарадзіўся Еўфрасіня Полацкая, полацкая князьвіна, ігумення манастыра Святога Спаса ў Полацку. Увучка полацкага князя Усяслава Брычыслава (Чарадзёў). Пастрыгшыся ў манашкі, пасялілася ў келлі Полацкага Сафійскага сабора. У храмавым скрыпторыі перапісвала кнігі, магічма, складала леталісы, перакладала з грэчаскай мовы. Сабрала манастырскую бібліятэку, арганізавала невялікую школу, дзе навучала грамаце маладзіц дзяўчынок. Каля 1160 года ў Полацку на свае сродкі пабудавала дзве царквы: Святога Спаса (цяпер Спаса-Прабражэнска) і Святой Багародзіцы, куды яе стараннямі была перавезена копія знакамітай візантыйскай іконы «Маці Божая Адзігітрыя Эфэская». У 1161 г. па замове Еўфрасіні полацкі майстар Лазар Боўша для царквы Святога Спаса вырабіў напастольны 6-канцовы крыж, упрыгожаны каштоўнымі камянямі, пасля названы яе імем. Заснавала ў Полацку жаночы і мужчынскі манастыры, якія сталі цэнтрам асветы ў Полацкім княстве. Пры манастырах працавалі так званыя вучыльні (вывучаліся чытанне, пісьмо і інш.), бібліятэкі, скрыпторыі, прытулкі, іканапісныя і ювелірныя майстэрні. У 1167 годзе здзейсніла паломніцтва ў Палесціну, у тым жа годзе памерла ў Ерусаліме, была пахавана ў манастыры святога Феодасія. У 1187 годзе яе рэшткі перапахаваны ў Кіева-Пячэрскай лаўры, у 1910-м перавезены ў Полацкі Спаса-Еўфрасінеўскі манастыр. У 1984 г. Еўфрасіня Полацкая прылічана да Сабора Беларускіх Святых.

1874 год — нарадзіўся Сомерсет Мозам, англійскі празаік, драматург, эсэіст і літаратурны крытык. «Мне падаецца, што на свет, у якім мы жывём, можна глядзець без агіды толькі таму, што ёсць прыгажосць, якую чалавек час ад часу стварае з хаосу... І больш за ўсё прыгажосці заключана ў выдатна пражытым жыцці. Гэта — самы высокі твор мастацтва», — сцвярджаў ён. У яго былі цяжкае дзяцінства і юнацтва. Нямеслы і адзінокі, Мозам да таго ж пакутуе ад туберкулёзу і моцнага заікання, але ён адчуў жагарт літаратуры. Ён прыйшоў у творчасць з медыцыны. Яго першая кніга «Ліза з Ламберта» ўбачыла свет у 1897 годзе, а апошняя прыжыццёвая публікацыя, аўтабіяграфічныя нататкі «Погляд у мінулае», друкавалася восенню 1962-га. Шасцідзесяць гадоў таго, якія іх падзяляюць, — час гучнага няспянажнага поспеху аўтара раманаў «Цяжар страцей чалавечых», «Тэатр», «Месяц і грош», п'ес «Круты», «Пастаянная жанка» і шматлікіх іншых твораў, якія сталі літаратурнай класікай ХХ стагоддзя.

«Кожны выбірае сам сабе шлях да ішчэсця, толькі яно не заўсёды даецца лёгка і проста».
Макар Паслядовіч (1906—1984), беларускі пісьменнік і перакладчык.

Усімкнемся
Дыялогі ў сеціве.
— Раскажы пра сябе.
— Ну, я гультаявата і люблю паесці, далей лянуся расказваць, пайду паем.
Гэта вы думаеце, што ў вас ёсць кот, а ён абсалютна ўпэўнены, што гэта вы ёсць у яго.

На вяселлі ніхто не слухаў тамаду, ніхто не танцаваў, ніхто не лавіў букет — у рэстаране былі бясplatны вай-фай.
Дзяўчына, паведаце мне, я не п'яны! Вы сапрады вельмі прыгожа!
— Якая я табе дзяўчына, я інспектар ДА!
Лепшая шафа для адзення — крэсла!

НА НАЧНЫМ ПАЖАРЫ ЛАЗНІ ВЫРАТАВАЛІ ДЗЬЮХ ЖАНЧЫН
А палове другой гадзіны ночы мінак паведаміў сталічным выратавальнікам па жару ў лазні па вуліцы Шаранговіча.
— Капі падраздзяленні пажарных прыбылі на месца, на адкрытай пліцоўці гаралі складзеныя на плошчы 30 квадратных метраў аконныя рамы, гумавыя пакрышкі, два аўтамабілі, гідравыключ. Акрамя таго, агонь перакінуўся таксама на частку даху аднапавярховай цаглянай лазні-саўны, — расповяў «Звяздзе» падрабязнасці начнага здарэння старшы інспектар Цэнтра даследаванняў у галіне бяспекі жыццяздзейнасці Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Лазі Малевіч. — Падчас тушэння пажару работнікі МНС з памяшканняў лазні-саўны выратавалі дзюх жанчын (1961 і 1983 гадоў нараджэння), якія пасля агляду работнікамі хуткай медыцынскай дапамогі адпусцілі дадому. Цяпкам пажар ліквідавалі пасля 2 гадзін ночы.
Сяргей РАСОЛЬКА.

КАЛІ АКТЫЎНАСЦЬ У ДЭФІЦЫЦЕ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «МС».)
Увогуле, Андрэй Навумовіч перакананы, што толькі цесная стасункі з насельніцтвам і вывучэнне праблем не па паперах, а «знутры», з абавязковым выездам на месца — адзін з тых «кітоў», на якіх павінна засноўвацца дэпутацкая праца.

— Чым глыбей мы пранікнем у праблему, тым больш у нас будзе шанцаў прыняць правільнае, а не надуманае рашэнне, — лічыць старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў.

Менавіта такое — усёбаковае — вывучэнне пытання, якое датычылася аптымізацыі тэрыторый сельсаветаў, дапамагло прыйсці да адзначанай высновы: вызначаць лёс той ці іншай тэрытарыяльнай адзінкі (неабходна адназначна, далучэння і да т.п.) павінны не абласныя кіраўнікі, а адпаведны сельскі Савет, раённы Савет і райвыканкам. Тут патрабуюцца менавіта іх пазіцыя, выпрацаваная на падставе сустрэч і размоў з мясцовым насельніцтвам.

— Вось таму ў нас і захаваліся сёння сельсаветы, дзе колькасць насельніцтва менш за 600—700 і нават за 500 чалавек, — сказаў Андрэй Навумовіч. — І мы не спяшаемся іх аб'ядноўваць ці ўзбуйняць. Наадварот: быў выпадак, калі на абласным узроўні даваялося заблакіраваць рашэнне раённага ўлад, якое датычылася такога аб'яднання. Пазіцыя раёна паддалася абласному Савету неабгрунтавана-

най, а таму — пераперакаўчай. Мы адправілі тое рашэнне на даражніцу, і больш яно да нас не паступала.

На кожным узроўні сістэмы мясцовага самакіравання і кіравання неабходна выпрацоўваць дакладную пазіцыю ў дачыненні да пэўных праблем. Абласны Савет дэпутатаў не павінен займацца пытаннямі, якія могуць вырашыць Саветы базавых і ярвічных узроўняў. Апошнім жа — каб не прымалі паспешлівых і няслушных рашэнняў — Андрэй Навумовіч параіў... паехаць на месца ды паглядзець там з месца. Каб сапраўды высветліць, ці патрэбны там сельскі Савет, школа, ФАП або нешта яшчэ.

Летась старшыня абласнога Савета дэпутатаў увёў у сваю практыку аказанне так званай «адраснай» дапамогі старшыням раённых Саветаў — тым, на чый тэрыторыі назапасіліся невырашальныя праблемы. У выніку на добраўпарадкаванне могілак, на матэрыяльнае заахоўванне старац, на перадачу некаторых аб'ектаў спецыялізаваным арганізацыям за год было выдаткавана 10 мільярдаў рублёў.

— Гэта і ёсць рэальная дапамога сельскім Саветам, — сказаў Андрэй Навумовіч. — Для таго, каб яна была сапраўды адчувальнай, і абласному, і раённым Саветам дэпутатаў неабходна моцна напружвацца. Аўтарытэт нізавага звяна ўлады можна павысіць толькі канкрэтным удзелам у вырашэнні яго праблем.

Праект для Алеі Закаханых.

Лаўка для «батанікаў» і не толькі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Сваё бачанне традыцыйнага месца адпачынку дызайнер-пачатковыя выказалі арыгінальна і творча. Сярод прадстаўленых варыянтаў: лаўкі пад парасонам, у выглядзе далоні, чалавека-аб'ёкта і іншыя. Маладым людзям адначасова было прапанавана прадставіць свае ідэі ў намінацыі «Малыя архітэктурныя формы». Тут таксама фантазія разышлася. Як адзначыў першы намеснік кіраўніка адміністрацыі Савецкага раёна Гомеля Сяргей Кадола, конкурс, які праводзіцца сёмы год запар, аб'яднаў творчы патэнцыял моладзі ўсяго Гомеля.

— Год ад года колькасць удзельнікаў павялічваецца, а работы становяцца больш цікавымі, — кажа ён. — Многія палярэдня ідэі ўжо рэалізаваны і ўвасоблены ў жыццё рукамі самай моладзі.

Сапраўды, менавіта Савецкі раён у Гомелі — першы і па колькасці, і па арыгінальнасці малых архітэктурных формаў, якія ўстаноўлены на вуліцах. Да многіх скульптур жыхары прывычаліся, некаторыя здзіўляюць дагэтуль, але ж месцы, дзе можна нешта ўстанавіць, яшчэ засталіся. Таму і конкурс не апошні. Акрамя алеі арыгінальных лавак у парку «Фестывальны», у раёне з'явіцца і дэкаратыўныя скульптуры, падобныя на выцінанкі. Нагадаю, тэхніка выразаання ажурнага ўзору з паперы калісцы была распаўсюджана на тэрыторыі Беларусі. Нашы продкі ўпрыгожвалі такім чынам свае дамы, але з часам сакрэты майстэрства былі амаль страчаны. Адрадзіць іх — але ў метале — паспрабавалі будучыя мастакі. Што цікава, пераможцаў у гэтай намінацыі таксама стала Дар'я Ісаенка. Яе «Вясёлая кампанія» — гэта пацешныя дзеці, якія трымаюцца за рукі.

— Мне здаецца, у свеце нам не хапае шчасця. А дзеці — гэта яго ўвасобленне, вялікая радасць. У мяне ёсць дзве пляменніцы, вельмі вясёлыя, жыццярадасныя дзяўчынкі. Яны і натхнілі мяне зрабіць менавіта такі праект. Планаўца, што ён можа быць выкананы з металу. Такую дэкаратыўную «выцінанку» можна выкарыстоўваць, напрыклад, для раслін, якія ўжоца, або ў якасці невялікай агароджы каля дарогі, на бульвары, у скверах.

— Мы заўсёды вітаем актыўную жыццёвую пазіцыю, неабяквашца да вобліку свайго раёна і горада, — адзначае Алена Герашчанка, намеснік кіраўніка адміністрацыі Савецкага раёна Гомеля. — І самае галоўнае, што найбольш удала ў гэтых праектах панучу рэалізоўвацца ўжо вясной. Спадзяюся, кожнаму з аўтараў прыемна будзе сказаць: тут увасоблена мая ідэя, якая прыносіць задавальненне ўсім, хто праходзіць па вуліцах горада.

Фота аўтара.

НУ І НУ!

Адрамантавалі...

Супрацоўнікі ўпраўлення па раскрыцці цяжкіх эканамічных злачынстваў завялі крмінальную справу ў дачыненні да дырэктара будаўнічай фірмы, які «пад шальдай» рамонтных работ у інтэрнаце здзейсніў крадзеж больш чым 200 мільёнаў рублёў, паведамляе начальнік аддзялення інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Гродзенскага аблвыканкама Георгій ЕУЧАР.

Яшчэ ў лістападзе 2010-га дырэктар фірмы заключыў дагавор падряду на рамонт даху інтэрната ў адным з каледжаў Слонімскага раёна. І ўжо да мая мінулага года заказчыку былі прадстаўлены акты выкананых работ, згодна з якімі завяршылі мадэрнізацыю даху, абсталывалі сляхавыя вокны, паклалі металачарапіцу, устанавілі лясвіцы і г. д. Маўляў, засталася толькі дапрацаваць вадазлівы. На рахунак будаўнічых пералічылі больш за 300 мільёнаў бюджэтных рублёў. Але...

Студэнты пачалі скардзіцца на тое, што ў пакоях вільгаць, столі працякаюць, а снег з надыходам зімы трапляе на гарышча. Пасля чаго праваахоўнікі вырашылі правесці пэўную інфармацыю па гэтай фірме. І ўбачылі замест металачарапіцы... параляляцыйную плёнку, прычым месцамі парваную і прамоклую. Акты выкананых работ былі «ліпавыя», што дазволіла кіраўніку будфірмы прысоіць амаль 210 мільёнаў рублёў.

Заведзена крмінальная справа. Прычым падчас следства будзе высвятляцца, ці адзіны гэта злачыны эпизод у дзейнасці дырэктара фірмы.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Іван БАРАДЗІНЧЫК, старшыня Гомельскага гарадскога Савета дэпутатаў:

— Сёння Саветы могуць нешта зрабіць, аб'явіраючыся на самасвядомасць грамадзян. Але на вырашэнне кардынальных пытанняў неабходна выдаткоўваць бюджэтыя сродкі. Летась Гомельская вобласць пайшла на гэта: толькі на рамонт даху было выдаткавана 13 мільярдаў рублёў. У выніку колькасць зваротаў грамадзян на гэтай тэме скарацілася напалову.

Тамара ДРЫЛЕНАК, старшыня Лёзненскага раённага Савета дэпутатаў:

— Не трэба баяцца справаздач перад сваімі выбаршчыкамі. Бярыце з сабой кіраўнікоў тых службаў, якія адказваюць за жыццезабеспячэнне, і разам з імі ідзіце да людзей...

А паўторныя скаргі рэкамендую выносіць на сельскі сход. Там народ — а ён у нас мудры! — усё расставіць па сваіх месцах. Бывае, скаржніку часам у вочы негатыў: «Ды перастань ты пісаць!». Асабліва ж няўраўнаважаныя нагрукіце грамадскай працы.

Яўген ЮРЛЕВІЧ, старшыня Ляхавіцкага раённага Савета дэпутатаў:

— Сельскія Саветы дэпутатаў — гэта апора, на якой трымаецца тэрыторыя, і без гэтай «звяна» ўлады нельга абысціся. Куды людзі ў першую чаргу нясуць свой негатыў? У сельскі Савет! Але сёння на патрэбу сельскіх Саветаў выдзяляюцца невялікія сумы. Гаворым пра аўтарытэт органаў мясцовага самакіравання, а ім часам паперу і пісьмовыя прылады няма за што набыць...

Кантралёр і крмінал...

Ці праўда, што былі заведзены крмінальныя справы ў дачыненні да аднаго з намеснікаў старшыні камітэта дзяржкантролю Віцебскай вобласці і высокапастаўленай работніцы ўпраўлення адукацыі віцебскага аблвыканкама?

Чуткі пра гэта ў Віцебску ходзяць даўно. Паводле інфармацыі ўпраўлення па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі УУС Віцебскага аблвыканкама, 18 студзеня мінулага года ў дачыненні да былога дырэктара вытворчага прадпрыемства і аднаго з намеснікаў старшыні КДК Рэспублікі Беларусь па Віцебскай вобласці была заведзена крмінальная справа па факце крадзежу будаўнічых матэ-

рыялаў і незаконнага выкарыстання тэхнікі завода пры выкананні будаўніча-мантажных работ па месцы размяшчэння дома аднаго з падазронных. Страты падчас расследавання былі цалкам кампенсаваны. Крмінальная справа спынена ў сувязі са смерцю аднаго з падазронных...

14 лютага 2011 года была распачата крмінальная справа ў дачыненні да службовай асобы ўпраўлення адукацыі Віцебскага аблвыканкама. Было ўстаноўлена, што яна ў перыяд з 10 красавіка 2009 года па 20 лютага 2010 года, злоўжываючы службовым становішчам, здзейсніла крадзеж грашовых сродкаў, якія належаць упраўленню адукацыі. Выватая асуджана да пазбаўлення волі на адзін год (умоўна).

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Збіў каляску з двайнятамі

23-гадовы жыхар Пінска ехаў на сваім аўтамабілі па вуліцы Ракасоўскага. У нейкі момант машыну занесла — і яна вылецла на тратар. Аўто збіла дзяўчыну, а таксама каляску з немаўлятамі-дваяняткамі. Дзяўчына атрымала цяжкія траўмы галавы і была дагэтуль у балюніцы. Моцна пацярпелі і дзеці. З пераломамі касцей яны трапілі ў рэанімацыю. Як мяркуюцца, прычынай аварыі з'яўляецца няправільна выбраны хуткасны рэжым.

Яна СВЕТАВА.

У суд Рэчыцкага раёна Гомельскага обл. паступіла заява аб аб'яўленні памерлым Машышэўскага Аляксандра Генадзевіча, 21 лістапада 1976 года нараджэння, апошняе месца жыхарства: г. Рэчыца Гомельскага обл., вул. Спартыўная, д. 16, кв. 3.

Прасім грамадзян і юрыдычных асоб, якія маюць звесткі пра Машышэўскага А.Г., паведаміць іх суду Рэчыцкага раёна на працягу двух месяцаў з моманту публікацыі на адрас: г. Рэчыца, вул. Леніна, 49.

СООБЩЕНИЕ ОБ ОТКАЗЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ АУКЦИОНА ККУП «Витебский областной центр маркетинга» сообщает:

Лот № 1: Земельный участок с кадастровым номером 221288110101000106 площадью 0,1651 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Шапур, ул. Шистерова, 2А, для строительства и обслуживания жилого дома;

Лот № 2: Земельный участок с кадастровым номером 221288110101000107 площадью 0,1816 га, расположенный по адресу: Витебская обл., Витебский р-н, Октябрьский с/с, д. Шапур, ул. Шистерова, 2Б, для строительства и обслуживания жилого дома, снимаемого с торгов, назначенных на 27.01.2012. Извещение о проведении открытого аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 05.01.2012 г. № 2. Принесим свои извинения. Контактный тел.: (0212) 42 61 62, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.

НА ВАГУ ЗОЛАТА

Як «прывязаць» спецыяліста?

Фраза пра кадры, якія вырашаюць усё, вельмі актуальная ў нашым стагоддзі. На вагу золата маладыя спецыялісты, якія застаюцца ў глыбінцы пасля таго, як адпрацавалі абавязковы тэрмін пасля вучобы. І як далей агітаваць іх застацца, не ад'язджаць у вялікія гарады, тым больш у Мінск?

— У раёне самы лепшы ў вобласці паказчык па замацаванні кадры — тут застаецца каля 90% маладых спецыялістаў, — расказвае старшыня Глыбоцкага райвыканкама Алег Морхат.

Дзіўна — асабліва калі ўлічыць, што з жыллём у раёне праблема. У чарзе на паліцэйскае жыллёвы ўмоў стаяць 1,7 тысячы чалавек. Зняць кватэру ў райцэнтры — 100 долараў у месяц. Шмат прыезджых з Пастаўскага, Докшыцкага, Шаркаўшчынскага раёнаў, якія ўладкоўваюцца на працу. Праўда, маладыя спецыялісты, якія прыязджаюць у сельскагаспадарчыя арганізацыі па размеркаванні, жыллё прадстаўляецца ў першую чаргу.

— Мы загадаў планам работу з кадрамі, — кажа Жанна Баранова, галоўны спецыяліст арганізацыяна-кадравыя работы Глыбоцкага райвыканкама. — У прыватнасці, у нас адпрацавана сістэма даплац студэнтам. Напрыклад, спецыялісты ўпраўлення сельскай гаспадаркі наўпрост працуюць са школамі — вывучаюць, хто са школьнікаў будзе паступаць у каледжы ці ВНУ. З будучымі аб'яўляюцца заключачаецца трохбаковы дагавор. І гаспадаркі даплачваюць тым, хто вучыцца, штомесця па 250 тысяч рублёў. Прадстаўнік райвыканкама едзе ў ВНУ падчас размеркавання, каб студэнтаў з нашага раёна замацаваць менавіта ў нас. Кіраўнік гаспадаркаў, зацікаўлены ў прытоку маладых спецыялістаў, удзельнічаюць у паспяховым камісіі навучальных устаноў па размеркаванні.

Штогод у раён прыязджае да 200 маладых спецыялістаў. Летась першае працоўнае месца тут атрымалі 189 чалавек, з іх у

сельскай мясцовасці — 76 маладых спецыялістаў.

У раёне выкарыстоўваюцца розныя захадны да павышэння матэрыяльнай і маральнай зацікаўленасці. Акрамя даплац, даецца магчымасць працы па сумяшчальніцтве, настаўніцтва і іншае. Можна далей вучыцца ў вышэйшых навучальных установах — заключаюцца дагаворы на аплату сесій. Летась 89 маладых людзям былі прадстаўлены крэдыты на навучанне на суму 82 мільёны рублёў.

Сельская гаспадарка забяспечана кадрамі на 96%. Сёння атрымліваюць сельскагаспадарчую прафесію на стацыянарнай форме навучання 112 выпускнікоў з раёна, у тым ліку 48 — па мэтам вынакіраванні, а гэта самы высокі паказчык у вобласці. 15 студэнтаў атрымліваюць даплату да стывендыі за кошт сельскагаспадарчых арганізацыяў.

У калектыўнай дамоў прадпрыемстваў і арганізацыяў распрацаваны раздзел «Сацыяльныя гарантыі моладзі», у якім прадугледжаны дадатковыя льготы маладым спецыялістам. Напрыклад, ім даецца магчымасць атрымання грашовага крэдыту на будаўніцтва жылля, набыццё мэблі або сельгасінвентару і гэтак далей. Некаторыя арганізацыі за свой кошт аплачваюць спецыялістам жыллоўшу ў прыватным сектары. Сумесна з кадравымі службама распрацавана палажэнне аб службовым працоўным маладых — зразумела, з улікам іх творчага патаэнцыялу і адносін да працы.

Для замацавання выпускнікоў сельскагаспадарчых навучальных устаноў практыкуюцца выплата пад'ёмных, матэрыяльнай дапамогі, стывендыі за апошні месяц навучання.

Усе маладыя спецыялісты, якія працуюць у сельскагаспадарчых арганізацыях раёна, атрымліваюць даплату на працягу першых двух гадоў з дня прыбыцця на працу па размеркаванні ў памеры адной тарифнай стаўкі першага разраду. Тым жа, хто застаецца працаваць і далей, на працягу наступных трох гадоў даплачваюць па тры тарифныя стаўкі першага разраду.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Глыбокае — Віцебск.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА по продаже права заключения договоров аренды помещений в зданиях, находящихся в республиканской собственности

Аукцион состоится 9 февраля 2012 г. в 11.10 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 106.

Организатор аукциона — фонд «Могилевоблимушество», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 62, тел.: 8(0222) 229022, 311185, 223375. Продавцы предметов аукциона: по лотам № 1–12 — республиканское унитарное предприятие почтовой связи «Белпочта», тел.: 8(017)2260173, 2261170; 8(0222)253549 — Мо-

гилевский филиал.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды зданий, сооружений и помещений, находящихся в республиканской собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 8 августа 2009 г. № 1049.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним

документами принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 104, начиная со дня публикации извещения. Последний день приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами 6 февраля 2012 г. с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 15.00. Заключительная регистрация участников аукциона в фонде «Могилевоблимушество» 9 февраля 2012 г. с 10.00 до 10.50.

№ лота	Наименование	Место нахождения	Сведения о предметах аукциона		
			Начальная цена продажи права заключения договора аренды, руб.	Срок аренды недвижимого имущества, лет	Сумма задатка, руб.
1.	Помещение склада, размещенное в здании склада материально-технического снабжения площадью 192,9 кв.м	Могилевская область,	1 687 875	5	168 000
2.	Помещение складов, размещенное в здании склада материально-технического снабжения площадью 198,4 кв.м	г. Могилев,	1 736 000	5	173 000
3.	Помещение кладовой и склада, размещенное в здании склада материально-технического снабжения площадью 24,4 кв.м	ул. Челюскинцев, д. 178а	213 500	5	21 000
4.	Помещение котельной, размещенное в здании склада материально-технического снабжения площадью 9,6 кв.м		84 000	5	8 000
5.	Помещение, расположенное в здании склада материально-технического снабжения площадью 12,7 кв.м	Могилевская область, г. Могилев,	111 125	5	11 000
6.	Помещение, расположенное в здании склада материально-технического снабжения площадью 12,1 кв.м	ул. Челюскинцев, д. 149	105 875	5	10 000
7.	Помещение узла почтовой связи на 4 этаже площадью 70,51 кв.м		616 963	5	61 000
8.	Помещение узла почтовой связи на 4 этаже площадью 11,67 кв.м		102 113	5	10 000
9.	Помещение узла почтовой связи на 4 этаже площадью 35,23 кв.м	Могилевская область,	308 263	5	30 000
10.	Помещение узла почтовой связи на 4 этаже площадью 126,23 кв.м	г. Гомель,	1 104 513	5	110 000
11.	Помещение узла почтовой связи на 4 этаже площадью 35,91 кв.м	ул. Минская, 21	314 213	5	30 000
12.	Помещение узла почтовой связи на 3 этаже площадью 31,54 кв.м		275 975	5	27 000

Краткая характеристика помещений: по лотам № 1–4 — помещения в одноэтажном кирпичном здании склада материально-технического снабжения, имеющем электроснабжение, центральное отопление;

по лотам № 5–6 — помещения в одноэтажном кирпичном здании склада материально-технического снабжения, имеющем электроснабжение, центральное отопление, водоснабжение, канализацию, телефонизировано;

по лоту № 7 — помещения, размещенные на 4 этаже здания узла почтовой связи в хорошем состоянии, в наличии отопление, водоснабжение, канализация, электроснабжение. Здание располагается в центре города;

по лотам № 8–12 — помещения расположены на 3 и 4 этажах узла почтовой связи в удовлетворительном состоянии, имеющим отопление, водоснабжение, канализацию, электроснабжение. Здание располагается в центре города.

Предполагаемое целевое использование имущества: по лотам № 1–12 — для размещения офисов, складских помещений, оказания услуг, осуществления розничной торговли, осуществления производства (кроме вредных производств).

Договорной коэффициент к базовой ставке арендной платы за 1 кв.м в месяц по лотам № 1–6 — 2, по лотам № 7–12 — 3.

При наличии 2-ух и более участников аукциона по лотам № 1–6 коэффициент увеличивается на 0,5.

Задаток перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к нему документами на расчетный счет фонда «Могилевоблимушество» № 3642900001315 в филиале № 700 — Могилевское областное управление ОАО «АСБ Беларусбанк», код 536, УНП 700052050.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в фонд «Могилевоблимушество» подается заявление на участие в аукционе, к которому прилагаются следующие документы: юридическим лицом резидентом Республики Беларусь — копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; копия платежного поручения о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона;

юридическим лицом нерезидентом Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; копия платежного поручения либо иного документа о перечислении задатка на

расчетный счет организатора аукциона; индивидуальным предпринимателем — копия документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя; копия платежного поручения о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона;

физическим лицом — копия платежного документа о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона. При подаче документов организатору аукциона представляются: представителем физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность данного представителя;

физическим лицом — документ, удостоверяющий личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Датой поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, индивидуальные предприниматели, перечисленные выше, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с

приложением необходимых документов и внесение в установленном порядке на указанный в извещении расчетный счет суммы задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Победитель аукциона в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на сумми (расчетный) счет арендодателя сумму задатка, которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение, в том числе затраты, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения.

Цена продажи предмета аукциона не зачитывается в арендную плату, подлежащую уплате в соответствии с законодательством. Победитель аукциона приобретает право заключения договора аренды после оплаты стоимости предмета аукциона и возмещения затрат на организацию и проведение аукциона.

Срок заключения договора аренды — не позднее 10 рабочих дней со дня проведения аукциона.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ
РЕГИСТРАЦИОННОЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Установа «Рэдакцыя газеты «Звезда»
Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІ